

Thesaurus voor kunststoffen: materialen

Deze thesaurus bevat termen voor het correct benoemen en registreren van materialen bij museale objecten en kunstwerken vervaardigd uit kunststof. Binnen het project *Ken, benoem en beheer je kunststoffen* werden twee thesauri ontwikkeld rond kunststoffen in erfgoedinstellingen: één rond materialen en een andere rond technieken. Beide thesauri kunnen afzonderlijk gebruikt worden, maar bieden een waardevolle aanvulling op elkaar wanneer ze gecombineerd worden.

De eerste versie van deze materialenthesaurus werd in juni 2021 gepubliceerd en is beschikbaar als pdf op de website van Design Museum Gent. De thesaurus is beschikbaar in het Nederlands, Engels en Duits.

Het project *Ken, benoem en beheer je kunststoffen* liep van oktober 2018 tot juni 2021 en richtte zich op de identificatie en preventieve conservering van kunststoffen in de collecties van Design Museum Gent en S.M.A.K. Dit project werd mogelijk gemaakt door subsidies van de Vlaamse overheid.

RELEVANTIE IN EEN MUSEALE CONTEXT

De laatste jaren identificeren steeds meer musea kunststof voorwerpen in hun collecties ten behoeve van de zorg voor en de conservering van deze materialen, die vaak de bouwstenen vormen van bijzondere erfgoedobjecten. Bij de meeste instellingen ontbreekt het echter aan specifieke termen in hun registratiesystemen waarmee materialen gecategoriseerd kunnen worden, specifiekere dan de term 'kunststof' of 'plastic'. Een efficiënte thesaurus stelt musea in staat hun bevindingen preciezer in hun collectieregistratiesysteem weg te schrijven en de doorzoekbaarheid van hun databank te verbeteren.

Kunstenars en ontwerpers, conservatoren-restauratoren, museummedewerkers, conservatiewetenschappers, chemici, historici en ingenieurs die op het gebied van kunststoffen werkzaam zijn, gebruiken allemaal hun eigen terminologie. Deze verscheidenheid aan termen – (voormalige) productnamen, generieke benamingen en chemische benamingen – bemoeilijkt het voor registratoren in musea om de juiste termen te gebruiken in hun collectiedatabases. Deze thesaurus tracht dit hiaat op te vullen en een goed onderbouwde lijst aan te bieden die met diverse specialisten uit de genoemde vakgebieden werd afgetoetst.

DOEL VAN DE THESAURUS

Deze thesaurus is gericht op professionals in het erfgoedveld die werken met collectieregistratiesystemen zoals The Museum System (TMS) of Adlib/Axiell Collections en de registratie van hun kunststoffen willen optimaliseren. Het gebruik van een correcte thesaurus in een database is een van de fundamenten voor een goede werking binnen musea. Het vergroot de doorzoekbaarheid, stelt de gebruiker in staat te categoriseren en een correcte, goed onderbouwde en multi-inzetbare inventaris op te stellen. Door bepaalde termen te combineren kan men een beter inzicht krijgen in de collectie en is het mogelijk om subgroepen samen te stellen van voorwerpen of materialen. Zo kan men bijvoorbeeld objecten gemaakt van kunststoffen waarvan geweten is dat ze bij bewaring extra zorg nodig hebben via een eenvoudige zoekopdracht aan het licht brengen.

Deze thesaurus buigt zich niet over de vraag hoe de beschikbare informatie over objecten vervaardigd uit kunststof naar het grote publiek toe ontsloten moet worden. Het is de keuze van elke erfgoedinstelling om voor het publiek al dan niet enkel de term 'kunststof' te gebruiken en niet dieper in te gaan op het type kunststof, naar analogie met hout, waarbij men voor zaalteksten kan kiezen voor een specifieke term als 'eikenhout' of liever algemeen blijft. Deze thesaurus stuurt er echter wel op aan om de meer chemische benamingen te gebruiken binnen collectieregistratiesystemen. De gekozen terminologie is er met name op gericht om de gevarieerde werking in een museum te ondersteunen, het werkveld te professionaliseren en een uniforme (internationale) taal te bewerkstelligen die als standaard in het erfgoedveld kan dienen.

NOMENCLATUUR

De moeilijkheid om kunststoffen een naam te geven begint al met de term 'kunststof' zelf. Door het internationale karakter van dit vakgebied, overheerst het Engelse woord 'plastic' in de huidige literatuur en het dagelijks gebruik. 'Plastic' komt van het Griekse woord 'plastikos' en beschrijft de plastische eigenschappen van het materiaal.¹ Sommige talen, bijvoorbeeld het Nederlands, Zweeds en Duits, hebben andere woorden, zoals 'kunststof', 'konstmaterial' en 'Kunststoff'. In tegenstelling tot 'plastic' beschrijven deze termen de oorsprong van het moderne, kunstmatige materiaal en combineren zij de woorden 'kunst' en 'stof'.² In Vlaanderen is de verbastering 'plastic' ook veelvoorkomend.³ Hoewel deze termen vaak door elkaar worden gebruikt zijn ze in betekenis niet volledig inwisselbaar. De termen 'plastic' en 'plastic' hebben vaak ook een negatieve connotatie, door hun imago als goedkoop of minderwaardig materiaal dat andere 'echte' materialen imiteert en de rol die ze spelen in de vervuiling van het milieu.⁴ In het Engels wordt veelal de meervoudsvorm 'plastics' verkozen.⁵ In het Nederlands en Duits wordt respectievelijk de voorkeur gegeven aan de termen 'kunststof' en 'Kunststoff' boven 'plastic'.

De moeilijkheid om de juiste term te vinden zet zich door bij de benaming van specifieke kunststoffen. Product- of handelsnamen zoals 'bakeliet', 'nylon' en 'plexiglas' worden gebruikt als generieke termen voor respectievelijk 'fenolformaldehyde', 'polyamide' en 'polymethylmethacrylaat'. Daarnaast vindt men in de literatuur veel verschillende schrijfwijzen voor één type kunststof. Vaak gaat het daarbij om variaties door het al dan niet gebruik maken van koppeltekens, spaties of haken tussen de deeltermen. Ook de gebruikte terminologie kan in de bestaande literatuur, zoals in polymeerhandleidingen of databases, sterk uiteenlopen. Er zijn traditionele benamingen, maar ook source-based namen – waarbij het voorzetsel 'poly-' wordt gecombineerd met de naam van het monomeer – en structure-based namen op basis van de structuur van het polymeer.⁶ Bijvoorbeeld, voor de traditionele naam 'polypropyleen' is de source-based naam 'polypropeen' en de structure-based naam 'poly(1-methylethaan-1,2-diy)'. In sommige gevallen zal de traditionele naam overeenkomen met de source-based naam, zoals in het geval van 'polyvinylchloride'. In de industrie worden vooral de traditionele of source-based namen gebruikt, door hun eenvoudigere notatie en duidelijke relatie met de monomeren waaruit de homopolymeren worden gemaakt. In wetenschappelijke publicaties worden daarentegen veelal structure-based namen gebruikt.

1 Plastic als bijvoeglijke naamwoord komt van het Griekse woord *plassein* (betekenis vormen of kneden) waarvan *plastikos* – of in het Latijns *plasticus* – zijn afgeleid. Als zelfstandig naamwoord gebruikt voor een "vaste stof die kan worden gevormd" (1905). In de huidige betekenis "synthetisch product gemaakt van aardoliederivaten" werd het voor het eerst vastgelegd in 1909 door Leo Baekeland. "Plastic", Online Etymology Dictionary, bezocht 9 mei 2021, <https://www.etymonline.com/word/plastic>.

2 Friederike Waentig, *Plastics in Art. A study from the conservation point of view.* (Petersberg: Michael Imhof, 2008), 14.

3 Plastic, in gebruik vanaf 1869, komt van het Franse *plastique* en werd gebruikt ter verwijzing naar boetseerkunst. Pieter Arie Ferdinand Van Veen, Nicoline Van der Sijs, *Etymologisch woordenboek: de herkomst van onze woorden.* (Utrecht/Antwerpen: Van Dale Lexicografie, 1994), 579.

4 De Franse filosoof Roland Barthes schrijft in 1957 al over de alledaagsheid van kunststoffen en hoe dit samengaat met de opkomst van kapitalisme: "Plastic is wholly swallowed up in the fact of being used: ultimately, objects will be invented for the sole pleasure of using them. The hierarchy of substances is abolished: a single one replaces them all: the whole world can be plasticized...". Roland Barthes, "Plastic" in *Mythologies*, 1957.

5 Waentig, 14.

6 Aubrey Jenkins and Richard G. Jones, "Introduction to Polymer Nomenclature" in *Compendium of Polymer Terminology and Nomenclature: IUPAC Recommendations 2008*; Issued by the Polymer Division (Cambridge: RSC Publ, 2009), 259–260.

BRONNEN VAN DE THESAURUS

Er zijn verschillende instanties die aanbevelingen doen voor de chemische naamgeving van kunststoffen.⁷ De International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC), een universeel erkende autoriteit op het gebied van chemische nomenclatuur en terminologie, richt zich met name op chemici en wetenschappers. IUPAC hanteert geen specifieke lijst met termen maar geeft aanbevelingen en richtlijnen. De International Organization for Standardization (ISO), richt zich meer op de industrie en heeft meerdere gestandaardiseerde lijsten met kunststof- en rubberterminologie die door (internationale) commissies worden samengesteld en elke vijf jaar herzien.⁸ Het gebrek aan specifieke termen maakte de IUPAC minder bruikbaar dit project, waardoor de ISO standaarden als uitgangspunt zijn genomen.

Art and Architecture Thesaurus (afgekort AAT) van The Getty Research Institute wordt vaak beschouwd als de internationale standaard voor terminologie binnen het erfgoedveld en wordt daarom door vele instellingen gebruikt. De AAT is in de loop der jaren tot stand gekomen door contributies van meer dan 300 projecten of instanties.⁹ Een nadeel van deze gefaseerde manier van werken is dat de gekozen termen en onderliggende structuren niet altijd even uniform, volledig en samenhangend zijn. Generieke namen, productnamen en meer wetenschappelijke benamingen worden in de AAT door elkaar gebruikt.

SCOPE VAN DE THESAURUS

De terminologie in deze thesaurus is gekozen aan de hand van literatuuronderzoek in conservatieliteratuur, chemische polymeerhandleidingen en andere thesauri zoals de AAT, en uit bestaande standaarden voor chemici en de industrie zoals de ISO standaarden.¹⁰ Bij aanvang van het onderzoek werd duidelijk dat de omvang van de materialen die onder de noemer 'kunststoffen' geplaatst kunnen worden heel groot is. Om deze reden is er dan ook voor gekozen om een duidelijke afbakening te voorzien. Niet alle mogelijke materialen die onder de categorie kunststoffen vallen zijn in de thesaurus opgenomen. De focus ervan ligt op het samenbrengen van de relevante terminologie voor kunststoffen die men in erfgoedobjecten kan tegenkomen. Materialen uit de industrie die (nog) geen relevante rol spelen zijn (nog) niet opgenomen.

Polymeren die specifiek gebruikt worden als bindmiddelen, coatings, lijmen, conserveringsmaterialen of enkel als additief in niet museale materialen (zoals cosmetica) zijn ook niet opgenomen. Ook de polymeren die enkel toegepast worden als synthetische vezels zijn buiten beschouwing gelaten, alsook composietmaterialen. Dit naar analogie met de huidige beschikbare instrumenten zoals de Plastic Identificatie Tool en de flowchart van Museum of Design in Plastics.¹¹ Deze tools stellen collectiemedewerkers in staat om waar mogelijk materialen te identificeren aan de hand van zintuiglijke waarnemingen zonder natuurwetenschappelijke analyse in een gespecialiseerd lab. De focus ligt daarom ook in deze thesaurus op kunststoffen die voorkomen in de vorm van folies, plaatmateriaal, elastomeren, schuimen of als rigide materialen.¹²

Er is ook besloten om niet alle merknamen van kunststoffen op te nemen, omdat dit een enorm onderzoek vereist waarbij er tevens veel regiogebonden verschillen zijn vastgesteld. Wel zijn een aantal merknamen toegevoegd als alternatieve term die vaak als generieke naam worden gebruikt in plaats van de materiaalnaam.

7 'International Union of Pure and Applied Chemistry' en 'International Organization for Standardization' zijn de twee grootste en bekendste instanties die zich bezig houden met polymeer nomenclatuur, er zijn echter nog veel andere bronnen. ISO en IUPAC worden hier genoemd omdat zij (evenals de AAT) werken met terminologie commissies, waardoor er een bredere consensus bestaat over de gekozen termen.

8 De geraadpleegde ISO-standaarden voor deze thesaurus: ISO 472:2013 Plastics – Vocabulary; ISO 1043-1:2011 Plastics – symbols and abbreviated terms. Part 1: Basic polymers and their special characteristics; ISO 18064-2014 Thermoplastic elastomers – Nomenclature and abbreviated terms; ISO 1829-2013 Rubber and latices – Nomenclature; ISO 1382:2012 Rubber – Vocabulary.

9 'About the AAT.', The Getty, Getty Research Institute, 16 december 2020, bezocht 9 mei 2021, <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/about.html>.

10 Naast de ISO-standaarden en de AAT zijn de voornaamste Engelstalige bronnen die geraadpleegd zijn voor deze thesaurus: Friederike Waentig, Plastics in Art. A study from the conservation point of view. (Petersberg: Michael Imhof, 2008); Charles Harper, Plastics Materials and Processes. A Concise Encyclopedia. (New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2003); Tim A. Osswald et al., International Plastics Handbook. The Resource for Plastics Engineers. (Munich: Carl Hanser Verlag, 2006); James E. Mark, Polymer Data Handbook. (New York: Oxford University Press, 2009); de website van Museum of Design in Plastics (<https://www.modip.ac.uk>); de website van de Plastics Historical Society (<http://plasticquarian.com>) en de Polymer Database van Chemical Retrieval on the Web (CROW) (<https://www.polymerdatabase.com>).

11 Voor de Plastic Identificatie Tool zie <https://plastic.tool.cultureelerfgoed.nl> en voor de flowchart van MoDiP ga naar <https://www.modip.ac.uk/projects/toolkit>.

12 Er is bewust voor gekozen deze 'verschijningsvormen' niet in de thesaurus op te nemen als aparte termen zoals schuimrubber of polyurethaanschuim. Onze voorkeur gaat uit om een object te registreren onder het materiaal polyurethaan en de zogenoemde verschijningsvorm schuim in een ander veld te plaatsen.

De keuzes die gemaakt zijn sluiten natuurlijk niet uit dat in de toekomst andere groepen materialen verder onderzocht worden en alsnog een plaats krijgen in de thesaurus. De voortdurende productie van almaar nieuwe kunststoffen vormt een extra uitdaging voor een dergelijke tool. In het bijzonder musea met designcollecties zullen oog moeten hebben voor deze ‘kunststoffen van morgen’. Het bijhouden van de thesaurus en het actualiseren van de termen zal de komende jaren noodzakelijk blijven. Design Museum Gent heeft de ambitie om dergelijke updates door te voeren. De nieuwste versie zal steeds te vinden zijn op de website met een toelichting van de aanpassingen die zijn doorgevoerd.

GEBRUIK VAN DE THESAURUS

De termen zijn verdeeld in voorkeurstermen en alternatieve termen die aan één concept zijn gekoppeld en in een hiërarchie geplaatst zijn, waarbij relaties tussen bredere en nauwere termen zijn gelegd. De breedste term in de thesaurus is ‘kunststof’. Er zijn ook gidstermen opgenomen, dit zijn algemene benamingen voor grotere groepen, die niet als term ingevoerd kunnen worden maar sturing geven in de hiërarchie. Deze gidstermen zijn aangeduid tussen < >, zo valt de gidsterm <kunststof naar eigenschap> onder de term ‘kunststof’. Deze indeling naar eigenschap sluit aan bij de huidige hiërarchie in de AAT.¹³ De hiërarchie is verder verdeeld in de termen ‘thermoplast’, ‘thermoharder’, ‘thermoharder en thermoplast’ en ‘elastomeer’.

De hiërarchische structuur van de thesaurus helpt niet alleen bij het zoeken naar een juiste term, ze biedt ook inzicht in de classificatie van kunststoffen. De hiërarchie is ook beschikbaar als apart document waarin de classificatie visueel wordt weergegeven.

Bij het registreren van kunstwerken en voorwerpen van kunststof is het voor de bewaring en (preventieve) conservering belangrijk om zo specifiek mogelijk te zijn. Is er echter twijfel of het inderdaad een bepaald materiaal betreft, kies dan de bredere term in de hiërarchie. Bijvoorbeeld, ‘polyethyleen’ en ‘polypropyleen’ zijn nauwere termen van ‘polyolefin’. ‘Polyolefin’ is de classificatie van deze materialen, die vergelijkbare noden hebben. Kies bij twijfel tussen deze nauwere termen dan best de bredere term ‘polyolefin’. ‘Vynylkunststof’, is geen officiële term uit ISO standaarden of andere nomenclatuur maar is opgenomen in deze thesaurus om sturing te bieden bij het registreren.

Elk concept (of elke term) heeft een scope note waarin meer informatie over het materiaal te vinden is. Deze beschrijvingen zijn zo eenduidig en kort mogelijk gehouden. Er is voor gekozen geen data van de ontwikkeling van kunststoffen of patenten toe te voegen (op enkele uitzonderingen na) omdat dit per land of continent kan verschillen.¹⁴ De scope note beschrijft de polymerisatie, de verschillende toepassingen, de productietechnieken en een opmerking waarin wordt uitgelegd hoe de term gebruikt moet worden. Ook staat er in elke scope note de meest gebruikte afkorting, die meestal werd overgenomen van de ISO standaarden. Andere mogelijke afkortingen staan bij de alternatieve termen.

De scope notes zijn niet bedoeld als identificatiemethode, maar dienen enkel om een breder beeld van de toepassing van het materiaal te geven. Om deze reden worden er dan ook geen uiterlijke kenmerken zoals glans, kleur en oppervlaktestructuur gegeven.

In het overzicht wordt een basislijst aangegeven, namelijk termen die als een basispakket worden beschouwd en waarvan het wenselijk is dat ze aanwezig zijn in het collectieregistratiesysteem. De overige termen kan men beschouwen als een aanvulling aangezien ze nauwere termen zijn die gekoppeld zijn aan de bredere termen die deel uitmaken van de basislijst. Het is aan elke collectie(-registator) om zelf te bepalen of er gewerkt wordt met de basislijst, of dat ervoor gekozen wordt om alle beschikbare termen toe te voegen aan de databank.

¹³ Hoewel een deel van de hiërarchie overeen komt met de AAT zijn er ook punten waarop deze thesaurus afwijkt. Elastomeer valt in de AAT niet over de gidsterm ‘plastic naar eigenschap’ maar onder de overkoepelende term “organisch materiaal”. Ook heeft de AAT andere gidstermen waarin kunststoffen centraal staan: ‘plastic naar samenstelling of herkomst’; ‘plastic naar vorm’; ‘plastic naar functie’ en ‘plastic naar productiemethode’. Deze gidstermen zijn bewust niet in deze thesaurus opgenomen. Bijvoorbeeld, onder ‘plastic naar vorm’ staat de term “sputgegoten plastics”. In deze term wordt een materiaal en techniek gecombineerd, terwijl er in registratiesystemen dit beter weggeschreven kan worden onder materiaal plastic en techniek spuitgieten. Ook is er in deze thesaurus voor gekozen voor het woord kunststof in de gidsterm, in tegenstelling tot het gebruik van plastic in de Nederlandse versie van de AAT.

¹⁴ Alleen materialen die tot de vroegste kunststoffen behoren en/of nauwelijks meer geproduceerd worden – zoals cellulosenitraat – zijn aangeduid met een tijdspanne in gebruik.

DUIDING BIJ DE VERSCHILLEN TUSSEN DE ENGELSTALIGE EN NEDERLANDSTALIGE VERSIE

De initiële keuze voor de Engelse voorkeurstermen is gestoeld op de ISO standaarden. Deze standaarden – evenals veel literatuur over kunststoffen en elastomeren – zijn beschikbaar in het Engels en in het Duits, echter niet in het Nederlands. Voor de vertaling naar het Nederlands zijn het ‘Polytechnisch woordenboek’ en een beperkt aantal andere vaktechnische en chemische publicaties geraadpleegd.¹⁵

Wie de Engelstalige en Nederlandstalige versie met elkaar vergelijkt zal zien dat er bij de voorkeurstermen in het Engels veel gewerkt wordt met haken. Traditioneel wordt een polymeer benoemd door het voorvoegsel ‘poly-’ toe te voegen aan de naam van het monomeer waarvan het is afgeleid. Zo is ‘polystyreen’ de naam van het polymeer dat van styreen wordt gemaakt. Wanneer de naam van het monomeer uit twee of meer woorden bestaat, moeten in het Engels haken gebruikt worden. Zoals bijvoorbeeld, ‘poly(vinyl chloride)’ en ‘poly(methyl methacrylate)’. Het weglaten van haken kan leiden tot onduidelijkheid over welke kunststof wordt beschreven. In de literatuur wordt dit principe echter niet altijd consequent toegepast. Voor de keuze van de plaatsing van deze haken in het Engels zijn de ISO standaarden gevolgd. In de Nederlandse taal worden ‘polyvinylchloride’ en ‘polymethylmethacrylaat’ aan elkaar geschreven, waardoor het plaatsen van haken niet nodig is. Onder invloed van de Engelse literatuur worden veel termen in het Nederlands foutief met spaties en haken geschreven. Volgens de Nederlandse spelling worden echter zo veel mogelijk woorden aan elkaar geschreven of wordt er een koppelteken geplaatst om de leesbaarheid te vergroten. Deze spellingwijze is dan ook als voorkeursterm genomen voor de Nederlandstalige thesaurus.

In de ISO standaarden wordt achter elke thermoharder ‘resin’ – ‘hars’ in het Nederlands – geplaatst, maar er is voor gekozen om dit niet over te nemen. De term ‘resin’ wordt in de literatuur vaak gebruikt om aan te geven dat het om het vloeibare product gaat, een afwerkingslaag of een laminaat. Ook wordt het vaak gebruikt met betrekking tot kunststoffen die ontwerpers en kunstenaars zelf kunnen gieten, zoals ‘epoxy resin’, ‘polyurethane resin’ of ‘polyester resin’. Het gebruik van de term ‘resin’ of ‘hars’ is verouderd – het komt immers van de natuurlijke harsen – en relateert met name aan het materiaal in vloeibare vorm. Er is voor gekozen om ‘resin’ en ‘hars’ als alternatieve term toe te voegen maar niet als voorkeursterm.

Ook is er van de ISO standaarden afgeweken met betrekking tot de copolymeren. Deze worden in de ISO standaarden aangegeven door de term ‘plastic’ achter de materiaalnaam te plaatsen, bijvoorbeeld ‘acrylonitrile-butadiene-styrene plastic’. Om de termen te vereenvoudigen en beter toepasbaar te maken voor de doelgroep, is ervoor gekozen om voor de copolymeren niet de ISO standaard te volgen en alleen de materiaalnaam als voorkeursterm te nemen.

Zoals eerder vermeld, zijn de merk-, product- of handelsnamen opgenomen wanneer ze ook als algemene of generieke term worden gebruikt. Deze termen zijn opgenomen als alternatieve term met hoofdletters maar zonder copyright- of trademarkteken.

PARTNERS

Grote dank gaat uit naar onze partners:

Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium van België (KIK-IRPA), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed van Nederland (RCE), Technische Hogeschool Keulen (TH-Köln, CICS) binnen het project “Kunststoff – ein moderner Werkstoff im kulturhistorischen Kontext” (KuWerKo).

In de herfst van 2018 startte ook het KuWerKo-project van het Cologne Institute of Conservation Sciences (CICS), in samenwerking met het LVR-Industrial Museum (Regional Council of the Rhineland) en het Institut für Kunststofftechnik (IKT). Ook zij liepen vast op het ontbreken van een correcte en eenduidige terminologie om

¹⁵ A.K. van der Vegt, L.E. Govaert, Polymeren van keten tot kunststof. (Delft: VSSD, 2013); R. van der Laan, Kunststof- en polymeerchemie. (Arnhem: Syntax, 2007); Graham P. Oxtoby, Groot Polytechnisch Woordenboek. Nederlands Engels. (Amsterdam: Boom uitgevers, 2017).

erfgoedobjecten tijdens een identificatie- en conditiesurvey te beschrijven en benoemen. Een samenwerking tussen de twee projecten bood de mogelijkheid om een internationale consensus over de termen te bereiken. De thesauruswerkgroep binnen dit project werd verder uitgebreid met verschillende internationale specialisten die we graag extra willen bedanken voor hun bijzondere toewijding.

Speciale dank gaat uit naar:

Anna Laganá - Getty Conservation Institute

Thea van Oosten - Senior Conservation Scientist

Colin Williamson - Plastician and Vice President of the Plastics Historical Society

Elisabeth Evers - Institute of Translation and Multilingual Communication TH Köln

KuWerKo-team

Prof. Dr. Friederike Waentig - Cologne Institute of Conservation Sciences

Prof. Dr.-Ing. Christian Bonten - Institut für Kunststofftechnik Stuttgart

Dr. Wolfgang Schepers - Deutsches Kunststoffmuseum

Dr. Walter Hauser - LVR Industriemuseum

Laura Bode - Cologne Institute of Conservation Sciences

Julian Kattinger - Institut für Kunststofftechnik Stuttgart

Uta Scholten - LVR Industriemuseum

Lisa Burkart - Cologne Institute of Conservation Sciences

Ken, benoem en beheer je kunststoffen-team

Eline van Der Velde - Design Museum Gent

Hannah Hendrickx - Design Museum Gent

Frances Berry - S.M.A.K.

Griet Kockelkoren - Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium van België

Suzan de Groot - Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed van Nederland

Voor meer informatie over beide projecten:

www.designmuseumgent.be/collectie/project/plastics

www.th-koeln.de/en/terminology-for-conservation-of-plastics_73939.php

HIËRARCHIE

kunststof

<kunststof naar eigenschap>

thermoplast

cellulosederivaat

cellulose-ester

celluloseacetaat

celluloseacetaatbutyraat

celluloseacetaatpropionaat

cellulosediacetaat

celluloseetriacetaat

cellulosenitraat

cellulosepropionaat

geregenereerde cellulose

fluorkunststof

polychloortrifluorethyleen

polytetrafluorethyleen

polyvinylfluoride

polyvinylideenfluoride

guttapercha

polyamide

polyamide-3

polyamide-4,6

polyamide-6

polyamide-6,6

polyamide-6,66

polyamide-6I/6T

polyamide-6,10

polyamide-6,12

Polyamide-10

polyamide-11

polyamide-12

polyaramide

polyether

polyfenyleenether

polyoxymethyleen

polyketon

polyaryletherketon

polyetheretherketon

polymethylmethacrylaat

polyolefin

ethyleenvinylacetaat

polybutyleen

polyethyleen

gechloord polyethyleen

polyethyleen met hoge dichtheid

polyethyleen met lage dichtheid

polyethyleen met lineair lage dichtheid

polyethyleen met matige dichtheid

polyethyleen met ultra-hoog moleculairgewicht

polyethyleen met zeer lage dichtheid

	polypropyleen
	gechloord polypropyleen
polysulfon	polyethersulfon
	polyfenyleensulfide
	polyfenyleensulfon
styreenkunststof	acrylonitrilbutadieënstyreen
	acrylonitrilstyreenacrylaat
	polystyreen
	slagvast polystyreen
	styreenacrylonitril
verzadigd thermoplastisch polyester	polybutyleenadipaattereftalaat
	polycaprolacton
	polycarbonaat
	polyethyleennaftalaat
	polybutyleensuccinaat
	polybutyleentereftalaat
	polyethyleentereftalaat
	polyhydroxyalkanoaat
	polymelkzuur
	polytrimethyleentereftalaat
	vloeibaar-kristal polymeer
vinylkunststof	polyvinylchloride
	gechloord polyvinylchloride
	polyvinylchloride met weekmaker
	polyvinylchloride zonder weekmaker
	polyvinylideenchloride
thermoharder	aminoplast
	caseïneformaldehyde
	melamineformaldehyde
	ureumformaldehyde
	bois durci
	epoxy
	fenolformaldehyde
	hard rubber
	onverzadigde polyester
<thermoharder en thermoplast>	polyimide
	polyamide-imide
	polyetherimide
polyurethaan	aromatisch polycaprolacton polyurethaan
	aromatisch polycarbonaat polyurethaan
	polyesterurethaan
	alifatisch polyesterurethaan

aromatisch polyesterurethaan
polyetherurethaan
alifatisch polyetherurethaan
aromatisch polyetherurethaan

elastomeer

fluorrubber
natuurlijk rubber
siliconenrubber
synthetisch rubber

butadieënrubber
chloropreenrubber
isobuteenisopreenrubber
nitrilbutadieënrubber
styreenbutadieënrubber
synthetisch isopreenrubber

thermoplastisch elastomeer

thermoplastisch copolyester elastomeer
thermoplastisch olefin elastomeer

ethyleenpropyleendieënrubber
ethyleenpropyleenrubber

thermoplastisch polyamide elastomeer
thermoplastisch rubber vulcanisaat
thermoplastisch styreen elastomeer

styreenbutadieënstyreenrubber
styreenethyleenbutadieënstyreen-rubber
styreenisopreenstyreenrubber

thermoplastisch urethaan elastomeer

SCOPE NOTES

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
kunststof	plastic plastics plastic plastique kunststof materiaal plastic materiaal kunststof polymeer	<p>Kunststof is een algemene term voor materialen die als hoofdbestanddeel een semisynthetisch of synthetisch polymeer bevatten waaraan additieven zoals kleurstoffen, weekmakers, stabilisatoren, vulstoffen en vezelversterking zijn toegevoegd. Kunststoffen worden door middel van vloeit tot producten gevormd.</p> <p>opmerking De meest voorkomende kunststoffen zijn opgenomen als nauwere termen, maar er zijn nog vele andere soorten of mengsels. Kies de bredere term kunststof bij twijfel tussen nauwere termen of als een term niet in deze thesaurus is opgenomen.</p>		x
<kunststof naar eigenschap>		<p>Kunststoffen worden onderverdeeld in thermoplasten, thermoharders en elastomeren. Materialen die zowel thermohardend als thermoplastisch kunnen zijn, worden apart geïnclassificeerd.</p> <p>opmerking <kunststof naar eigenschap> is een gidsterm binnen de hiërarchie van de thesaurus, het kan niet worden gebruikt als voorkeursterm of alternatieve term.</p>		x
thermoplast	thermoplasten thermoplastisch thermoplastisch kunststof thermoplastic thermoplastics thermoplastisch polymeer thermoplastische hars	<p>Kunststoffen met thermoplastische eigenschappen, waardoor ze herhaaldelijk kunnen worden vervormd. Ze smelten of worden zachter bij hogere temperatuur en harden uit bij lagere temperatuur.</p> <p>opmerking Thermoplast is een bredere term voor veel materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen of als een term niet in deze thesaurus is opgenomen. Bij twijfel tussen elastomeren, thermoplastische of thermohardende materialen, kies dan de bredere term kunststof.</p>		x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
cellulosederivaat	cellulose derivaat cellulosederivaten cellulose derivaten cellulose kunststoffen cellulose plastics cellulose (thermoplast)	Cellulosederivaat is een algemene term voor een groep semisynthetische thermoplasten, verkregen uit cellulose of celluloseverbindingen. opmerking Cellulosederivaat is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen zoals celluloseacetaat en cellulosenitraat.		
cellulose-ester	cellulose ester	Cellulose ester is een algemene term voor een groep semisynthetische cellulosederivaten die worden verkregen uit cellulose en een zuur. opmerking Bij twijfel tussen cellulose-ester en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulosederivaat.		x
celluloseacetaat	cellulose-acetaat cellulose acetaat Celanese Estron Plastacele Bexoid Tenite Clarifoil Kodak Safety Film	Celluloseacetaat (afgekort CA) is een semi-synthetische thermoplast, verkregen uit de acetaat-ester van cellulose waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het was een van de eerste semisynthetische kunststoffen en werd tot in de jaren 1960 vaak gebruikt voor (fotografische) films en gegoten producten zoals schrijfmachinetoetsen, radio's, handgrepen van gereedschap, kammen en haarborstels. Celluloseacetaat wordt momenteel nog steeds gebruikt om brilmonturen uit te vervaardigen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten en compressiepersen. opmerking Bij twijfel tussen cellulosenitraat, celluloseacetaat en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulose-ester.	CA	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
celluloseacetaatbutyraat	cellulose-acetaatbutyraat cellulose-acetaat-butyraat cellulose acetaat butyraat celluloseacetobutyraat celluloseacetaat-butyraat	<p>Celluloseacetaatbutyraat (afgekort CAB) is een semisynthetische thermoplast, verkregen uit een mengsel van azijnzuur- en boterzuurester van cellulose, waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het wordt vooral gebruikt voor (fotografische) films, vernissen en in een mal gevormde producten zoals handvatten voor gereedschap. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen celluloseacetaatbutyraat en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulose-ester.</p>	CAB	x
celluloseacetaatpropionaat	cellulose-acetopropionaat	<p>Celluloseacetaatpropionaat (afgekort CAP) is een semisynthetische thermoplast, verkregen uit een mengsel van azijnzuur- en propionzuuresters van cellulose, waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het wordt voornamelijk gebruikt voor (fotografische) films en in een mal gevormde producten zoals brilmonturen, schermen en bestekhandvatten. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen celluloseacetaat en celluloseacetaat-propionaat en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulose ester.</p>	CAP	x
cellulosediacetaat	cellulose-diacetaat cellulose diacetaat	<p>Cellulosediacetaat (afgekort CDA) is een semisynthetische thermoplast die wordt verkregen uit de acetaatester van cellulose waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het is chemisch zeer vergelijkbaar met celluloseacetaat, maar met een ander acetylgehalte. Het wordt voornamelijk gebruikt voor (fotografische) films en coatings. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen cellulosediacetaat en cellulose-triacetaat, kies de bredere term celluloseacetaat.</p>	CDA	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
cellulosetriacetaat	cellulose-triacetaat cellulose triacetaat	<p>Cellulosetriacetaat (afgekort CTA) is een semisynthetische thermoplast verkregen uit de acetaatester van cellulose waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het is chemisch zeer vergelijkbaar met celluloseacetaat, maar met een ander acetylgehalte. Het wordt voornamelijk gebruikt voor (fotografische) films en vezels. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen cellulosediacetaat en cellulosetriacetaat, kies de bredere term celluloseacetaat.</p>	CTA	
cellulosenitraat	cellulose-nitraat cellulose nitraat nitrocellulose guncotton nitrocotton Parkesine Xylonite Celluloid	<p>Cellulosenitraat (afgekort CN) is een semisynthetische thermoplast, verkregen uit salpeterzuurester van cellulose waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het was de eerste semisynthetische kunststof en werd tot in de jaren 1940 vaak gebruikt voor (fotografische) films en in een mal gevormde producten zoals bestek, handvatten voor gereedschap en accessoires. Tegenwoordig wordt het nog steeds gebruikt als coating op textiel, als vernis en voor pingpongballen. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van extrusie, spuitgieten, compressiepersen en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen cellulosenitraat, celluloseacetaat en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulose-ester. De algemene term celluloid dient niet te worden gebruikt.</p>	CN	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
cellulosepropionaat	cellulose-propionaat	<p>Cellulosepropionaat (afgekort CP) is een semisynthetische thermoplast, verkregen uit een propionzuurester van cellulose waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Het wordt voornamelijk gebruikt voor (fotografische) films en in een mal gevormde producten zoals brilmonturen, schermen en bestekhandvatten. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen cellulosepropionaat en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulose-ester.</p>	CP	x
geregenereerde cellulose	cellofaan viscose Rayon Modal Lyocell Sellotape CE	<p>Geregenereerde cellulose is een semisynthetisch cellulosederivaat, verkregen uit een oplossing van cellulose, die wordt geregenereerd en gestold in een zuurbad. Het wordt veel gebruikt voor vezels in textiel of folies in verpakkingen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen geregenereerde cellulose en andere nauwere termen, kies de bredere term cellulosederivaat. De algemene termen cellofaanfolie, viscose en rayon dienen niet te worden gebruikt.</p>		x
fluorkunststof	fluorthermoplasten fluorkunststof fluoroplastic fluorhoudende polymeren fluorpolymeren verwante term: fluorrubber	<p>Fluorkunststof is een algemene term voor een groep thermoplasten die een grotendeels uit fluorpolymeren bestaan. Deze worden beschouwd als hoogwaardige kunststoffen vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen.</p> <p>opmerking Fluorkunststof is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen nauwere termen.</p>		x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polychloortrifluorethyleen	polychloortrifluoretheen	<p>Polychloortrifluorethyleen (afgekort PCTFE) is een thermoplast, verkregen door polymerisatie van chloortrifluorethyleen. Het is een hoogwaardige kunststof en wordt veel gebruikt voor folie of isolatie van kabels. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polychloortrifluorethyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term fluorkunststof.</p>	PCTFE	
polytetrafluorethyleen	polytetrafluoretheen Teflon	<p>Polytetrafluorethyleen (afgekort PTFE) is een thermoplast die wordt verkregen door de polymerisatie van tetrafluorethyleen. Het is een hoogwaardige kunststof die voornamelijk wordt gebruikt als coating op kookgerei met antiaanbaklaag of als isolatiemateriaal. De producten worden in poedervorm vervaardigd door middel van compressiepersen of sinteren.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polytetrafluorethyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term fluorkunststof. De algemene term teflon dient niet te worden gebruikt.</p>	PTFE	x
polyvinylfluoride		<p>Polyvinylfluoride (afgekort PVF) is een thermoplast die wordt verkregen door polymerisatie van vinylfluoride. Het is een hoogwaardige kunststof en wordt voornamelijk gebruikt voor films of coatings. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyvinylfluoride en andere nauwere termen, kies de bredere term fluorkunststof.</p>	PVF	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyvinylideenfluoride		<p>Polyvinylideenfluoride (afgekort PVDF) is een thermoplast, verkregen door polymerisatie van vinylideenfluoride. Het is een hoogwaardige kunststof en wordt veel gebruikt voor films, visdraad en buizen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyvinylideenfluoride en andere nauwere, kies termen de bredere term fluorkunststof.</p>	PVDF	x
guttapercha	<p>gutta percha gutta-percha</p> <p>verwante term: natuurlijk rubber; hard rubber</p>	<p>Guttapercha is een semisynthetische thermoplast die wordt verkregen uit een tropische boom. Het sap wordt verwarmd in water, vermengd met zwavel en vervolgens gevormd. Het werd rond 1850 voor het eerst vanuit het Oosten in Europa geïntroduceerd en is sinds de jaren 1930 steeds minder in gebruik. Het werd gebruikt voor de isolatie van kabels, schoenzolen, boekomslagen, fotolijsten en in de tandheelkunde. Tegenwoordig wordt guttapercha gebruikt voor golfballen van hoge kwaliteit. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van compressiepersen of extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen guttapercha en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplast. De term guttapercha is verwant aan natuurlijk rubber, aangezien het ook afkomstig is van een tropische boom, maar het heeft geen elastische eigenschappen zoals een elastomeer.</p>		x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyamide	Nylon nylon polyamidehars	<p>Polyamide (afgekort PA) is een algemene term voor een groep technische thermoplasten, verkregen door polymerisatie van aminen en zuren. Er zijn verschillende soorten alifatische en aromatische polyamiden. Polyamiden worden veel gebruikt voor vezels in kleding en tapijten, borstelharen van tandenborstels, vislijnen, klittenband, ritssluitingen, folies en in vezelversterkte onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door filament winding, extrusie, spuitgieten, blaasvormen en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Polyamide is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA	×
polyamide-3	nylon-3 polyamide 3 nylon 3	<p>Polyamide-3 (afgekort PA-3) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt verkregen door polymerisatie van acrylamide en adipinezuur. Het wordt voornamelijk gebruikt voor vezels in touwen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-3 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-3	
polyamide-4,6	nylon-4,6 polyamide 4,6 nylon 4,6	<p>Polyamide-4,6 (afgekort PA-4,6) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt verkregen door polymerisatie van tetramethyleen-diamine en adipinezuur. Het wordt vooral gebruikt voor producten van hoge kwaliteit, bijvoorbeeld in de auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-4,6 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-4,6	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyamide-6	nylon-6 polyamide 6 nylon 6	<p>Polyamide-6 (afgekort PA-6) is een technisch thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt verkregen door polymerisatie van caprolactam en aminocaproïnezuur. Het wordt veel gebruikt voor vezels in kleding, visdraad, in netten of touwen, films, buizen en voor handvatten van gereedschap. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-6	×
polyamide-6,6	nylon-6,6 polyamide 6,6 nylon 6,6	<p>Polyamide-6,6 (afgekort PA-6,6) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt verkregen door polymerisatie van hexamethyleen-diamine en adipinezuur. Het wordt voornamelijk gebruikt voor vezels, draden, films en als elektro-isolerende onderdelen in de auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6,6 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-6,6	×
polyamide-6,66	nylon-6,66 polyamide 6,66 nylon 6,66	<p>Polyamide-6,66 (afgekort PA-6,66) is een engineering thermoplast en valt onder de categorie alifatische polyamiden. Het wordt toegepast in de auto-industrie, sportartikelen, medische apparatuur en huishoudelijke artikelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten, film gieten en folie blazen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6,66 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-6,66	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyamide-6I/6T	nylon-6I/6T polyamide 6I/6T nylon 6I/6T	<p>Polyamide-6I/6T (afgekort PA-6I/6T) is een technische thermoplast en behoort tot de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt vooral gebruikt voor verpakkingen, gegoten folies en auto-onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6I/6T en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA- 6I/6T	
polyamide-6,10	nylon-6,10 polyamide 6,10 nylon 6,10	<p>Polyamide-6,10 (afgekort PA-6,10) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt vooral gebruikt voor borstelharen (tandenborstels bv.), ritssluitingen of als elektro-isolerende onderdelen in de auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6,10 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-6,10	
polyamide-6,12	nylon-6,12 polyamide 6,12 nylon 6,12	<p>Polyamide-6,12 (afgekort PA-6,12) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt vooral gebruikt voor elektronisch onderdelen en in de auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-6,12 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-6,12	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
Polyamide-10	nylon-10 polyamide 10 nylon 10	<p>Polyamide-10 (afgekort PA-10) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt voornamelijk gebruikt voor precisie-instrumenten, industriële onderdelen en filamenten. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-10 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-10	×
polyamide-11	nylon-11 polyamide 11 nylon 11	<p>Polyamide-11 (afgekort PA-11) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt veel gebruikt voorhandvatten van gereedschap, voor sportartikelen (ski's, tennisrackets, schoenzolen), flexibele buizen, elektronische apparatuur en in de auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door spinnen, spuitgieten, extrusie en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-11 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-11	×
polyamide-12	nylon-12 polyamide 12 nylon 12	<p>Polyamide-12 (afgekort PA-12) is een technische thermoplast en valt onder de categorie van de alifatische polyamiden. Het wordt toegepast in de auto-industrie, voor sportartikelen, medische apparatuur en huishoudelijke artikelen. Producten worden doorgaans vervaardigd door spinnen, spuitgieten en extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-12 en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term nylon dient niet te worden gebruikt.</p>	PA-12	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyaramide	polyaramides aramide aromatische polyamide aramide vezels aramide polymeren Kevlar	<p>Polyaramide is een algemene term voor een groep aromatische polyamiden. Het zijn technische kunststoffen waarvan het grootste deel wordt gesponnen tot synthetische vezels, ook aramidevezels genoemd, die worden gebruikt voor veiligheidskleding, touwen of verwerkt in composietmaterialen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyaramide en andere nauwere termen, kies de bredere term polyamide. De algemene term kevlar dient niet te worden gebruikt.</p>		
polyether	polyglycol	<p>Polyether is een algemene term voor een groep thermoplasten die meerdere ethergroepen bevatten. Het zijn technische kunststoffen waarvan een deel wordt gebruikt voor producten die een goede dimensionale stabiliteit of temperatuurbestendigheid vereisen, of ze worden gebruikt als additief voor polyurethaan en andere thermoplastische kunststoffen.</p> <p>opmerking Polyether is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.</p>		x
polyfenyleenether	polyphenyleen ether polyfenyleenoxide PPO	<p>Polyfenyleenether (afgekort PPE) is een thermoplastische polyether die wordt verkregen door polymerisatie van 2,6-dimethylfenol. Het is een technische kunststof en wordt veel gebruikt voor in een mal gevormde onderdelen in de elektronica-, huishoud- en auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyoxymethyleen en polyfenyleenether, kies de bredere term polyether.</p>	PPE	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyoxymethyleen	polyacetaal polyacetal polyformaldehyde polyformaldehyde hars acetal acetaal acetal hars polyoxide Delrin Kematal	<p>Polyoxymethyleen (afgekort POM) is een thermoplastische polyether, verkregen door polymerisatie van formaldehyde of trioxaan. Het is een technische kunststof en wordt veel gebruikt voor ritssluitingen, sluitingen en auto-onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyoxymethyleen en polyfenyleenether, kies de bredere term polyether.</p>	POM	×
polyketon		<p>Polyketon is een algemene term voor een groep thermoplasten die copolymeren van alkenen en koolstofmonoxide bevatten. Ze worden beschouwd als hoogwaardige kunststoffen vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen.</p> <p>opmerking Polyketon is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.</p>	PK	×
polyaryletherketon		<p>Polyaryletherketon (afgekort PAEK) is een hoogwaardig thermoplast dat ether- en ketonverbindingen bevat. Het wordt vooral gebruikt in de lucht- en ruimtevaart, de auto-industrie en voor medische onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en compressiepersen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyaryletherketon en andere nauwere termen, kies de bredere term polyketon.</p>	PAEK	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyetheretherketon		<p>Polyetheretherketon (afgekort PEEK) is een hoogwaardige thermoplast, die wordt verkregen door polymerisatie van dialkylering van bisfenolaatzouten. Het wordt vooral gebruikt in de lucht- en ruimtevaart, de auto-industrie en voor medische onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en compressiepersen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyetheretherketon en andere nauwere termen, kies de bredere term polyketon.</p>	PEEK	×
polymethylmethacrylaat	<p>polymethyl methacrylaat polymethyl methacrylaat hars polymethyl-methacrylaat polymethylmethacrylaathars methylpolymethacrylaat acrylaat plexi Perspex Plexiglass Oroglass Lucite Diakon Acrylite Corian</p>	<p>Polymethylmethacrylaat (afgekort PMMA) is een technisch thermoplast, verkregen door polymerisatie van methylmethacrylaat. Het wordt veelal toegepast als plaatmateriaal, ter vervanging van glas, voor lichtbakken en gegoten producten zoals blokken met ingebedde voorwerpen, kookgerei en sieraden. De producten worden doorgaans vervaardigd door gieten, compressiepersen, extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polymethylmethacrylaat en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplast. De algemene term plexi, plexiglas of perspex dient niet te worden gebruikt.</p>	PMMA	×
polyolefin	<p>olefin polyalkenen</p>	<p>Polyolefin is een algemene term voor een groep thermoplasten, verkregen door polymerisatie van olefine. De meeste polyolefinen worden beschouwd als standaard kunststoffen, omdat ze worden gebruikt voor producten die geen uitstekende thermische of mechanische eigenschappen vereisen. Ze worden in grote hoeveelheden en tegen een lage kostprijs geproduceerd.</p> <p>opmerking Polyolefin is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen zoals polyethyleen en polypropyleen.</p>		×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
ethyleenvinylacetaat	eth(y)eenvinylacetaat copolymeer poly(etheen-co-vinylacetaat) ethyleen-vinylacetaatcopolymeer ethyleen/vinylacetaat EVA schuim EVA EVM verwante term: thermoplastisch olefin elastomeer	Ethyleenvinylacetaat (afgekort EVA) is een copolymeer van ethyleen en vinylacetaat. Afhankelijk van het percentage vinylacetaat kunnen polymeren met verschillende eigenschappen worden verkregen. Het is een standaard kunststof en wordt gebruikt voor een breed scala van toepassingen: voedselverpakking, coatings, lamineren, schuimen, rubbers, films en speelgoed. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, schuimen en thermovormen. opmerking Bij twijfel tussen ethyleenvinylacetaat en andere nauwere termen, kies de bredere term polyolefin.	EVAC	×
polybutyleen	polybuteen	Polybutyleen (afgekort PB) is een technische thermoplast en wordt verkregen door polymerisatie van buteen. Het wordt veel gebruikt voor buizen, films en kleefstoffen. De producten worden doorgaans vervaardigd door gieten, blaasvormen, extrusie en spuitgieten opmerking Bij twijfel tussen polybutyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term polyolefin.	PB	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyethyleen	polyetheen Alkathene Tyvek	<p>Polyethyleen (afgekort PE) is een standaard thermoplast, verkregen door polymerisatie van ethyleen. Het komt voor in verschillende hardheidsgraden. De meeste soorten polyethyleen zijn doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het wordt gebruikt voor vele producten, zoals (dun) plaatmateriaal, folie, schuim, touw, vezels en als in mal geproduceerde producten zoals flessen, speelgoed en meubelen. Producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, extrusie, spuitgieten en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Er zijn verschillende soorten polyethyleen die niet specifiek in deze thesaurus zijn opgenomen, zoals crosslinked of geëxpandeerd polyethyleen, deze kunnen onder polyethyleen worden geplaatst. Bij twijfel tussen polypropyleen, polyethyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term polyolefin.</p>	PE	x
gechloord polyethyleen	gechloreerd polyethyleen PEC CPE	<p>Gechloord polyethyleen (afgekort PE-C) is een technische thermoplast die wordt verkregen door de chlorering van het polyethyleenpolymeer. Het wordt veel gebruikt voor plaatmateriaal, folie en buizen. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten, blaasvormen en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen gechloreerd polyethyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-C	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyethyleen met hoge dichtheid	hoge dichtheid polyetheen hoge-dichtheid polyetheen hoge dichtheid polyethyleen hoge-dichtheid polyethyleen hoge-dichtheid PE HDPE	<p>Polyethyleen met hoge dichtheid (afgekort PE-HD) is een thermoplast met weinig korte vertakkingen en die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Alle polyethyleen is doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het is een standaard kunststof en wordt veel gebruikt voor de productie van flessen, speelgoed, voedselverpakkingen en zakken. Producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, extrusie, extrusie blaasvormen, film extrusie, spuitgieten en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met hoge dichtheid en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-HD	x
polyethyleen met lage dichtheid	lage dichtheid polyetheen lage-dichtheid PE lage dichtheid polyetheen lage-dichtheid polyethyleen LDPE	<p>Polyethyleen met lage dichtheid (afgekort PE-LD) is een thermoplast die sterk vertakt is en die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Alle polyethyleen is doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het is een standaard kunststof en wordt veel gebruikt voor de vervaardiging van verpakkingsfolies, zoals verhoudfolie en boterhamzakjes. De producten worden doorgaans vervaardigd door film extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met lage dichtheid en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-LD	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyethyleen met lineair lage dichtheid	lineair lage dichtheid polyetheen lineair lage-dichtheid polyetheen lineair lage dichtheid polyethyleen lineair lage-dichtheid polyethyleen LLDPE LDLPE	<p>Polyethyleen met lineair lage dichtheid (afgekort PE-LLD) is een standaard thermoplast met lange lineaire ketens zonder vertakkingen en die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Alle polyethyleen is doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het wordt veel gebruikt voor de productie van folies voor verpakkingen, slangen, containers en speelgoed. Producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, extrusie, spuitgieten en film extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met lineair lage dichtheid en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-LLD	×
polyethyleen met matige dichtheid	matige dichtheid polyetheen polyethyleen met gemiddelde dichtheid MDPE	<p>Polyethyleen met matige dichtheid (afgekort PE-MD) is een thermoplast met enige vertakking in de vorm van korte keten en die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Alle polyethyleen is doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het is een standaard kunststof en wordt vooral gebruikt voor folies die een grotere hardheid vereisen, zoals vuilniszakken of rekfolie. De producten worden doorgaans vervaardigd door film extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met matige dichtheid en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-MD	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyethyleen met ultra-hoog moleculairgewicht	ultra high molecular weight polyethyleen ultra-hoog moleculairgewicht PE UHMWPE	<p>Polyethyleen met ultra-hoog moleculair gewicht (afgekort PE-UHMW) is een thermoplast met zeer lange ketens die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Het lijkt sterk op HDPE, maar met een hoger moleculair gewicht. Het is een technische kunststof en wordt vooral gebruikt in de sport- of medische industrie. De producten worden enkel vervaardigd door extrusie of compressiepersen van een fijn poeder, omdat ze moeilijk te verwerken zijn.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met ultra-hoog moleculairgewicht of nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-UHMW	×
polyethyleen met zeer lage dichtheid	VLDPE	<p>Polyethyleen met zeer lage dichtheid (afgekort PE-VLD) is een thermoplast met veel vertakkingen met korte ketens en een gering aantal vertakkingen met lange ketens die verkregen wordt door polymerisatie van ethyleen. Alle polyethyleen is doorgaans zacht, maar de hardheid neemt toe naarmate de dichtheid toeneemt. Het is een standaard kunststof en wordt veel gebruikt voor de vervaardiging van dunne folies voor verpakkingen. Producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, extrusie, spuitgieten en film extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleen met zeer lage dichtheid en andere nauwere termen, kies de bredere term polyethyleen.</p>	PE-VLD	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polypropyleen	polypropeen PPC CPP	<p>Polypropyleen (afgekort PP) is een standaard thermoplast, verkregen door polymerisatie van propyleen. Het wordt gebruikt voor vele producten; folies, in een mal gevormde producten zoals huishoudelijk- en keuknauwerei, meubels en schuim. Het wordt ook gebruikt als filament voor 3D-printen en als vezel voor textiel, tapijten en touwen. De producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen, extrusie, film extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Er zijn verschillende soorten polypropyleen die niet specifiek in deze thesaurus zijn opgenomen, zoals geëxpandeerd polypropyleen, deze kunnen onder polypropyleen worden geplaatst. Bij twijfel tussen polypropyleen, polyethyleen en andere nauwere termen, kies de bredere term polyolefin.</p>	PP	x
gechloord polypropyleen	gechloord polypropeen gechloreerd polypropyleen	<p>Gechloord polypropyleen (afgekort PP-C) is een technische thermoplast die wordt verkregen door de chlorering van het polymeer polypropyleen. Het wordt veel gebruikt voor plaatmaterialen, folies en buizen. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van extrusie, spuitgieten, blaasvormen en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polypropyleen en gechloreerd polypropyleen, kies polypropyleen.</p>	PP-C	
polysulfon	sulfon polymeer	<p>Polysulfon (afgekort PSU) is een algemene term voor een groep hoogwaardige thermoplasten. Het wordt veel gebruikt voor microgolfkookpannen, printplaten, vezels en toestellen die bestand moeten zijn tegen heet water. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van compressiepersen, spuitgieten, thermovormen, spinnen, extrusie en blaasvormen.</p> <p>opmerking Polysulfon is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.</p>	PSU	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyethersulfon	PES	<p>Polyethersulfon (afgekort PESU) is een hoogwaardige thermoplast. Het wordt veel gebruikt voor in een mal gevormde producten die bestand moeten zijn tegen hoge temperaturen, zoals inwendige onderdelen van koffiezetapparaten, loodgieterswerk en producten in de elektronica- en auto-industrie. Producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie, gieten en powder bed fusion.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethersulfon en andere nauwere termen, kies de bredere term polysulfon.</p>	PESU	
polyfenyleensulfide		<p>Polyfenyleensulfide (afgekort PPS) is een hoogwaardige thermoplast. Het wordt veel gebruikt voor in een mal gevormde onderdelen in de elektronica- en auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van compressiepersen, spuitgieten, thermovormen, spinnen, extrusie en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyfenyleensulfide en andere nauwere termen, kies de bredere term polysulfon.</p>	PPS	
polyfenyleensulfon		<p>Polyfenyleensulfon (afgekort PPSU) is een hoogwaardige thermoplast. Het wordt veel gebruikt voor in een mal gevormde onderdelen in de loodgieterij en de elektronica- en auto-industrie. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van compressiepersen, spuitgieten, thermovormen, spinnen, extrusie, blaasvormen en 3D-printen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyfenyleensulfon en andere nauwere termen, kies de bredere term polysulfon.</p>	PPSU	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
styreenkunststof	styreen polymeer styreen kunststof	<p>Styreenkunststof is een algemene term voor een groep thermoplasten die styreen bevatten of copolymeren van polystyreen zijn. De meeste styreenkunststoffen worden beschouwd als standaard kunststoffen, omdat ze worden gebruikt voor producten waarvoor geen uitstekende thermische of mechanische eigenschappen nodig zijn. Ze worden in grote hoeveelheden en tegen een lage prijs geproduceerd.</p> <p>opmerking Styreenkunststof is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen zoals polystyreen of acrylonitrilbutadieënstyreen.</p>		
acrylonitrilbutadieënstyreen	acrylonitril butadieën styreen acrylonitril-butadieen-styreen copolymeer acrylonitril-butadieën-styreen acrylonitril- butadieenstyreenterpolymeer acrylonitril-butadieën-styreen kunststof Lustran Terluran Cevian Novodur Tairilac Cycolac	<p>Acrylonitrilbutadieënstyreen (afgekort ABS) is een thermoplastisch copolymeer van acrylonitril en styreen met butadieen-extensies. Het is een standaard kunststof en wordt op grote schaal gebruikt voor speelgoed zoals Lego™, elektronische toestellen, koffers, meubelen en in de auto-industrie. Acrylonitrilbutadieënstyreen wordt ook gebruikt als 3D-printmateriaal. Producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie of thermovormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen acrylonitrilbutadieënstyreen en andere nauwere termen, kies de bredere term styreenkunststof.</p>	ABS	x
acrylonitrilstyreenacrylaat	acrylonitril-styreen-acrylester acrylonitriël styreen acrylaat acrylaat-styreen-acrylonitril acrylaat styreen acrylonitril acrylonitril-styreen-acrylaat copolymeer acrylonitril-styreen-acrylaat kunststof acrylonitrilstyreenacrylester	<p>Acrylonitrilstyreenacrylaat (afgekort ASA) is een thermoplast, verkregen door toevoeging van een acrylester rubber aan de styreen acrylonitril. Het is een standaard thermoplast en wordt veel gebruikt voor tuinmeubelen, brievenbussen en auto-onderdelen. De producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen, extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen acrylonitrilstyreenacrylaat en andere nauwere termen, kies de bredere term styreenkunststof.</p>	ASA	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polystyreen	piepschuim Styrofoam Lacqrene Styrofoam Polystyrol Arrasol Styropor Tempex Depron	<p>Polystyreen (afgekort PS) is een thermoplast, verkregen door polymerisatie van styreen. Het is een standaard kunststof en wordt voornamelijk gebruikt voor wegwerpartikelen, CD-hoezen en speelgoed, schuim, films of platen. De producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen, extrusie, schuimen, spuitgieten en thermovormen.</p> <p>opmerking Er zijn verschillende soorten polystyreen die niet specifiek in deze thesaurus zijn opgenomen, zoals geëxpandeerd of geëxtrudeerd polystyreen, deze kunnen onder polystyreen worden geplaatst. Kies bij twijfel tussen polystyreen en andere nauwere termen, de bredere term styreenkunststof.</p>	PS	×
slagvast polystyreen	high impact polystyreen HIPS	<p>Slagvast polystyreen (afgekort PS-HI) is een thermoplast, verkregen door polymerisatie van styreen waaraan een rubber zoals butadieen in 5 tot 10% is toegevoegd. Dit resulteert in meer flexibiliteit en een hogere slagvastheid. Het wordt vooral gebruikt voor meubelen, elektronische apparatuur en verpakkingen. De producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen, extrusie en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen slagvast polystyreen en andere nauwere termen, kies dan de bredere term styreenkunststof.</p>	PS-HI	×
styreenacrylonitril	styreen-acrylonitril copolymeer styreenacrylonitril copolymeer styreen/acrylonitril styreen-acrylonitrilpolymeer styreen-acrylonitril(copolymeer) styreen-acrylonitril styreen-acrylonitrilhars styreen-acrylonitrilkunststof Luran Tyril Kostil	<p>Styreenacrylonitril (afgekort SAN) is een thermoplast, verkregen door polymerisatie van styreen en acrylonitril. Het is een technische kunststof en wordt veel gebruikt in de medische- en auto-industrie, voor vaatwasbestendige producten, onderdelen in koelkasten en cosmeticaverpakkingen. Producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen, extrusie, gieten, thermovormen en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen styreenacrylonitril en andere nauwere termen, kies de bredere term styreenkunststof.</p>	SAN	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
verzadigd thermoplastisch polyester	thermoplastisch polyester polyester	<p>Verzadigd thermoplastisch polyester is een algemene term voor een groep thermoplasten die esterbindingen en alifatische of aromatische koolwaterstoffen bevatten. Deze worden, afhankelijk van hun thermische en mechanische eigenschappen, beschouwd als technische kunststoffen of als hoogwaardige kunststoffen.</p> <p>opmerking Verzadigd thermoplastisch polyester is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen zoals polyethyleentereftalaat of polycarbonaat. De algemene term polyester dient niet te worden gebruikt. De term polyester wordt m.b.t. textielvezels vaak gebruikt i.p.v. polyethyleentereftalaat of m.b.t. sculpturen wordt er onverzadigd polyester bedoeld.</p>		
polybutyleenadipaattereftalaat	polybutyleen-adipaat-tereftalaat polybutyleen-adipaattereftalaat polybuteenadipaattereftalaat polybuteen-adipaat-tereftalaat polybuteen-adipaattereftalaat polybutyraat-adipaattereftalaat polybutyraat-adipaat-tereftalaat	<p>Polybutyleenadipaattereftalaat (afgekort PBAT) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door de polymerisatie van adipinezuur, 1,4-butaandiol en tereftalaatzuur. Het is biologisch afbreekbaar en composteerbaar en wordt veel gebruikt als folie in voedings- en tuinbouwindustrie, of als dunne coating op papieren tafelgerei. Producten worden doorgaans vervaardigd door blaasvormen of coaten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polybutyleenadipaattereftalaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PBAT	×
polycaprolacton		<p>Polycaprolacton (afgekort PCL) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door polymerisatie van caprolacton met behulp van een katalysator. Het wordt voornamelijk gebruikt als additief voor polyurethaan, in tandheelkundige vullingen, modelbouw en voor 3D-printtechnieken.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polycaprolacton en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PCL	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polycarbonaat	Makrolon Lexan Merlon kanaalplaat	<p>Polycarbonaat (afgekort PC) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door polymerisatie van bisfenol A en carbonylchloride of difenylcarbonaat. Het is een technische kunststof en wordt voornamelijk gebruikt als glas substituuat (bv. veiligheidshelmen en vliegtuigramen); flessen, containers, huishoudelijke- en elektronische apparaten. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, kalanderen, extrusie, spuitgieten, gieten en thermovormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polycarbonaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PC	×
polyethyleennaftalaat	polyethyleen-naftalaat polyetheennaftalaat polyetheen-naftalaat	<p>Polyethyleennaftalaat (afgekort PEN) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door de polymerisatie van ethyleenglycol en 2,6-naftaleendicarbonzuur. Het is een technische kunststof en wordt veel gebruikt voor de productie van koolzuurhoudende drankflessen, textielvezels en films. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten, blaasvormen, thermovormen en spinnen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleennaftalaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PEN	
polybutyleensuccinaat	polybuteensuccinaat	<p>Polybutyleensuccinaat (afgekort PBS) is een biologisch afbreekbaar thermoplastische polyester, verkregen door polymerisatie van barnsteenzuur en 1-4-butaandiol. Het wordt veel gebruikt voor folies, vezels, afwerkingslijnen en netten, wegwerpproducten zoals tafelgerei en verpakkingen. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, spuitgieten en filament winding.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polybutyleensuccinaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PBS	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polybutyleentereftalaat	polybutyleen-tereftalaat polybuteen-tereftalaat polybuteentereftalaat PBTP	<p>Polybutyleentereftalaat (afgekort PBT) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door polymerisatie van butyleenglycol en tereftaalzuur of dimethyltereftalaat. Het is een hoogwaardige kunststof die voornamelijk wordt gebruikt voor producten in de auto- of sportindustrie, voor elektronisch apparaten, coatings, vezels of films. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten, rotatiegieten en extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polybutyleentereftalaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PBT	×
polyethyleentereftalaat	polyethyleen-tereftalaat polyetheen-tereftalaat polyetheentereftalaat PETE PETP PETP Rynite PET Melinex Dacron Mylar	<p>Polyethyleentereftalaat (afgekort PET) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door polymerisatie van ethyleenglycol en tereftaalzuur of dimethyltereftalaat. Momenteel is het de meest gebruikte thermoplastische polyester. Het is een technische kunststof die veel wordt gebruikt voor koolzuurhoudende drankflessen, textielvezels, folies en films voor video/audio-banden. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van blaasvormen, extrusie, spuitgieten en extrusie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyethyleentereftalaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester. De algemene term polyester dient niet te worden gebruikt. De term polyester wordt m.b.t. textielvezels vaak gebruikt i.p.v. polyethyleentereftalaat of m.b.t. sculpturen wordt er onverzadigd polyester bedoeld.</p>	PET	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyhydroxyalkanoaat		<p>Polyhydroxyalkanoaat (afgekort PHA) is een biologisch afbreekbaar thermoplastische polyester, verkregen uit bacteriële fermentatie van suiker, glucose of olie. Het wordt veel gebruikt voor producten in de medische- en farmaceutische industrie, vezels, folies voor voedselverpakking en landbouw en wegwerpartikelen zoals tafelgerei. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten, blaasvormen en filament winding.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyhydroxyalkanoaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PHA	x
polymelkzuur	NatureWorks Plantic Lactel	<p>Polymelkzuur (afgekort PLA) is een biologisch afbreekbaar thermoplastische polyester, verkregen uit hernieuwbare grondstoffen zoals suikerriet of maïszetmeel. Het wordt veel gebruikt voor in mal gevormde producten, vezels, film, plaatmateriaal en plastic tassen of vuilniszakken. Producten worden doorgaans vervaardigd door middel van extrusie, coating, spuitgieten, spinnen en 3D-printen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polymelkzuur en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PLA	x
polytrimethyleentereftalaat	polytrimethyleen-tereftalaat	<p>Polytrimethyleentereftalaat (afgekort PTT) is een verzadigd thermoplastische polyester, verkregen door de polymerisatie van trimethyleenglycol en tereftaalzuur of dimethyltereftalaat. Het is een technische kunststof en wordt veel gebruikt voor films en vezels. De producten worden doorgaans vervaardigd door vormen, spinnen en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polytrimethyleentereftalaat en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	PTT	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
vloeibaar-kristal polymeer	vloeibaar kristal polymeer vloeibaar-kristallijn polymeer vloeibaar kristallijn polymeer vloeibaar-kristal polyester vloeibaar kristal polyester vloeibaar-kristallijn polyester vloeibaar kristallijn polyester vloeibaar-kristallijn polyester hars	<p>Vloeibaar-kristal polymeer (afgekort LCP) is een algemene term voor een groep thermoplastische aromatische polyesters. Het zijn hoogwaardige kunststoffen die worden gebruikt voor displays van digitale toestellen, microgolfkookpannen, onderdelen van elektronische toestellen en in sport- en autoprodukten. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van extrusie, filament winding, spuitgieten en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen vloeibaar-kristal polymeer en andere nauwere termen, kies de bredere term verzadigd thermoplastisch polyester.</p>	LCP	
vinylkunststof	vinyl vinyl polymeer vinyl hars vinyl plastic vinyl kunststof	<p>Vinylkunststof is een algemene term voor een groep thermoplasten met een vinylgehalte. De meeste vinylkunststoffen worden beschouwd als standaard kunststoffen, omdat ze worden gebruikt voor producten die geen uitstekende thermische of mechanische eigenschappen vereisen. Ze worden in grote hoeveelheden en tegen lage kostprijs geproduceerd.</p> <p>opmerking Vinylkunststof is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen zoals polyvinylchloride of polyvinylideenchloride.</p>		
polyvinylchloride	polyvinyl chloride	<p>Polyvinylchloride (afgekort PVC) is een groep thermoplastische kunststoffen, verkregen door polymerisatie van vinylchloride. Het is verkrijgbaar als harde kunststof of als flexibele kunststof waaraan weekmakers zijn toegevoegd. Polyvinylchloride wordt beschouwd als standaard kunststof, aangezien ze gebruikt wordt voor producten die geen uitstekende thermische of mechanische eigenschappen vereisen. Ze worden in grote hoeveelheden en tegen lage kostprijs geproduceerd.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyvinylchloride en andere nauwere termen, kies de bredere term vinylkunststof.</p>	PVC	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
gechloord polyvinylchloride	gechloord polyvinyl chloride gechloreerd polyvinylchloride gechloreerd polyvinyl chloride C-PVC	Gechloord polyvinylchloride (afgekort PVC-C) is een thermoplast, verkregen door chlorering van een poly(vinylchloride)-suspensie. Hierdoor stijgt het chloorgehalte van 67% of meer, wat bijdraagt tot een betere thermische stabiliteit in vergelijking met ander PVC. Het is een technische kunststof en wordt voornamelijk gebruikt voor leidingen en in de auto-industrie. Producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, kalanderen of spuitgieten. opmerking Bij twijfel tussen gechloord polyvinylchloride en andere nauwere termen, kies de bredere term vinylkunststof.	PVC-C	
polyvinylchloride met weekmaker	week gemaakt polyvinylchloride geplastificeerd PVC geplastificeerd polyvinylchloride week gemaakt PVC zacht-PVC week-PVC zacht PVC P-PVC	Polyvinylchloride met weekmaker (afgekort PVC-P) is een standaard thermoplast, die wordt verkregen door polymerisatie van vinylchloride waaraan weekmakers - meestal ftalaten - worden toegevoegd die de flexibiliteit verhogen. Het wordt veel gebruikt als folie voor opblaasbare producten of non-foodverpakkingen, isolatie van elektrische kabels, buizen, kunstleder, vloerbedekking en als vervanging voor rubbers. De producten worden op veel verschillende manieren vervaardigd, zoals spuitgieten, compressiepersen, blaasvormen, smeltloodgieten, extrusie, kalanderen, coaten, lamineren, rotatiegieten en vacuümvormen. opmerking Bij twijfel tussen polyvinylchloride met weekmaker en polyvinylchloride zonder weekmaker, kies de bredere term polyvinylchloride.	PVC-P	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyvinylchloride zonder weekmaker	ongeplastificeerd PVC hard-PVC hard PVC U-PVC	<p>Polyvinylchloride zonder weekmaker (afgekort PVC-U) is een standaard thermoplast, verkregen door polymerisatie van vinylchloride. Het is een harde poly(vinylchloride). Het wordt veel gebruikt voor buizen, kredietkaarten, raamkozijnen en grammofonplaten. De producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, kalanderen en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyvinylchloride met weekmaker en polyvinylchloride zonder weekmaker, kies de bredere term polyvinylchloride.</p>	PVC-U	×
polyvinylideenchloride		<p>Polyvinylideenchloride (afgekort PVDC) is een standaard thermoplast, verkregen door polymerisatie van vinylideenchloride. Het wordt veel gebruikt voor (voedsel)verpakking. Producten worden doorgaans vervaardigd door extrusie, spuitgieten en blaasvormen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyvinylideenchloride en andere nauwere termen, kies de bredere term vinylkunststof.</p>	PVDC	×
thermoharder	thermohardend kunststof thermohardend plastic thermohardend polymeer thermohardend synthetisch polymeer thermohardende hars duroplast	<p>Kunststoffen met thermohardende eigenschappen kunnen na uitharding niet opnieuw in een andere vorm worden gegoten. Ze worden uitgehard door warmte of een chemische reactie.</p> <p>opmerking Thermoharder is een bredere term voor veel materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen of als een term niet in deze thesaurus is opgenomen. Bij twijfel tussen elastomeren, thermoplastische of thermohardende materialen, kies dan de bredere term kunststof.</p>		×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
aminoplast	aminohars amino hars aminoformaldehyd-hars aminokunststof Formica Resopal	Aminoplast is een algemene term voor een groep thermoharders. Ze worden verkregen door polycondensatie van een verbinding die aminogroepen bevat (zoals ureum of melamine) met een aldehyde (zoals formaldehyde). Aminoplasten worden voornamelijk vervaardigd door middel van compressiepersen. Formica is een merknaam voor een composietmateriaal waarin aminoplasten verwerkt zitten. opmerking Aminoplast is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.		x
caseïneformaldehyde	caseïneformaldehydehars caseïneplastic caseïne plastic caseïne kunststof melkkunststof melkplastic melkplastic caseïnehars caseïne hars Galalith Ivoride Erinoid Lactoid Dorcasine Syrolit Aladdinite Karolith Kyloid Ameroid	Caseïneformaldehyde (afgekort CS) is een thermoharder die wordt verkregen door caseïne met water te week maken en het vervolgens in een formaldehydeoplossing te dompelen om de amidegroepen te crosslinken. Het wordt voornamelijk gebruikt voor producten zoals knopen, sieraden, breinaalden of kleine decoratieve artikelen. De producten worden vervaardigd door verdere verwerking van geëxtrudeerde platen of staven. opmerking Caseïneformaldehyde wordt vaak afgekort met CF, dit is echter de afkorting voor cresolformaldehyde. Kies bij twijfel tussen caseïneformaldehyde en andere nauwere termen, kies de bredere term aminoplast.	CS	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
melamineformaldehyde	melamineformaldehydehars melamine-formaldehyde-hars melamine-formaldehyde hars melamine-formaldehyde melamine melaminehars melamine-formaldehyd-hars Argosy Gaydon Melaware Abet Basotect Magic Sponge Melmax Mepal	<p>Melamineformaldehyde (afgekort MF) is een thermoharder die wordt verkregen door polycondensatie van melamine en formaldehyde. Het wordt voornamelijk gebruikt voor in mal gevormde producten zoals tafel- en picknickgerei, of als hars en laminaat. De producten worden vervaardigd door middel van compressiepersen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen melamineformaldehyde en andere nauwere termen, kies de bredere term aminoplast.</p>	MF	x
ureumformaldehyde	ureum-formaldehyde ureum-formaldehyde-hars ureum-formaldehyde hars ureumformaldehydehars ureum-formaldehyd-hars Beetle Beatl Bandalasta Bakelite Urea	<p>Ureumformaldehyde (afgekort UF) is een thermoharder die wordt verkregen door polycondensatie van ureum en formaldehyde. Het wordt hoofdzakelijk gebruikt voor in een mal gevormde producten zoals tafelgerei, juwelen of elektrische elementen zoals fittingen en stekkers. De producten worden meestal vervaardigd door van compressiepersen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen ureumformaldehyde en andere nauwere termen, kies de bredere term aminoplast.</p>	UF	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
bois durci		<p>Bois durci is een natuurlijk thermohardend materiaal dat wordt verkregen uit albumine van bloed waaraan vulstoffen zoals zaagsel en kleurstoffen worden toegevoegd om hout te imiteren. De producten werden vervaardigd door middel van persgieten en werden daarna gepolijst. Het werd gebruikt voor bureauaccessoires zoals papiergewichten of inktpotten, plaquettes, lijsten, dozen, kammen en brochures. Bois durci is vrij zeldzaam in museumcollecties vanwege de korte productieperiode. Het werd voor het eerst gepatenteerd in 1855 maar na 1900 liep de productie sterk terug.</p> <p>opmerking De vroegere handelsnaam bois durci is een algemene term geworden om dit type materiaal te beschrijven. Bij twijfel tussen bois durci en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoharder.</p>		x
epoxy	epoxyhars epoxy hars epoxygiethars epoxy-hars epoxyvernis epoxide Araldite D.E.R. D.E.H.	<p>Epoxy is een algemene term voor thermoharders met epoxidegroepen, verkregen door de combinatie van een cross-linking polymeer en een uithardingsmiddel. Het wordt vooral gebruikt voor in mal gevormde en glasvezelversterkte artikelen, gietharsen, lijmen en coatings. De producten worden vervaardigd door gieten, compressiepersen en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen epoxy en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoharder.</p>	EP	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
fenolformaldehyde	fenol-formaldehyde fenolformaldehydehars fenol fenolhars fenol-formaldehyd-hars bakeliet fenoplast fenolkunststof Bakelite Mouldrite Nestorite Roanoids Catalin Carvacraft Durez Durite Indur Resinox Redmonal Catalin Bakeliet Trespa	<p>Fenolformaldehyde (afgekort PF) is een thermoharder die wordt verkregen door polycondensatie van fenol of cresol en formaldehyde. Het wordt voornamelijk gebruikt voor in een mal gevormde producten zoals radio's, camera's, asbakken, handvatten, sieraden en laminaten. De producten worden vervaardigd door middel van gieten en compressiepersen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen fenolformaldehyde en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoharder. Bakeliet, de oorspronkelijke handelsmerknaam voor fenolformaldehyde, dient niet te worden gebruikt.</p>	PF	×
hard rubber	ge vulkaniseerd rubber Ebonite Vulcanite eboniet vulcaniet verwante term: natuurlijk rubber; guttapercha	<p>Hard rubber is een algemene term voor natuurrubber, dat zodanig met zwavel is ge vulkaniseerd dat het niet langer elastisch is, maar een hard materiaal wordt. Het werd voor het eerst rond 1850 in Europa gemaakt maar is sinds de jaren 1930 in gebruik afgenomen. Het werd gebruikt voor artikelen als kammen, kleine doosjes, juwelen, en pijpstelen of voor elektrische isolatieonderdelen. De producten worden vervaardigd met behulp van compressiepersen en kunnen met andere technieken, zoals draaien, worden herwerkt.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen hard rubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoharder. De term hard rubber is verwant aan natuurlijk rubber, aangezien het ook afkomstig is van een tropische boom, echter is het niet elastisch.</p>		×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
onverzadigde polyester	onverzadigde polyesterhars polyesterhars niet verzadigde polyester	<p>Onverzadigde polyesterhars (afgekort UP) is een algemene term voor een groep van thermoharders met koolstof-koolstof dubbele bindingen in de polymeerketen, die de crosslinking van een onverzadigd monomeer of prepolymeer mogelijk maakt. Het wordt veel gebruikt voor in mal gevormde en met glasvezel versterkte artikelen zoals stoelen, boten, of gietharsen, lijmen en coatings. De producten worden vervaardigd door gieten, compressiepersen en spuitgieten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen onverzadigde polyester en andere nauwere termen, kies dan de bredere term thermoharder. De algemene term polyester dient niet te worden gebruikt. De term polyester wordt m.b.t. textielvezels vaak gebruikt i.p.v. polyethyleentereftalaat of m.b.t. sculpturen wordt er onverzadigde polyester bedoeld.</p>	UP	x
<thermoharder en thermoplast>		<p>Materialen die thermohardend en thermoplastisch kunnen zijn, afhankelijk van hun samenstelling.</p> <p>opmerking <thermoharder en thermoplast> is een gidsterm binnen de hiërarchie van de thesaurus, het kan niet worden gebruikt als voorkeusterm of alternatieve term. Bij twijfel tussen elastomeren, thermoplastische of thermohardende materialen, kies dan de bredere term kunststof.</p>		
polyimide	poly-imide	<p>Polyimide is een algemene term voor een groep kunststoffen die worden verkregen door polymerisatie van een dianhydride en een diamine tot een poly(aminezuur) dat in een tweestapsproces een polyimide vormt. Polyimiden worden beschouwd als hoogwaardige kunststoffen vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen.</p> <p>opmerking Polyimide is een bredere term voor andere materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.</p>	PI	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyamide-imide		<p>Polyamide-imide (afgekort PAI) is een hoogwaardige kunststof die wordt verkregen door polymerisatie van een diamine en een zuurchloride-anhydride of een diisocyanaat en een anhydride. De productietechnieken omvatten extrusie en spuitgieten. Versterkingen zoals glasvezels kunnen worden toegevoegd. Het wordt veel gebruikt voor films, vormproducten, laminaten en lijmen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyamide-imide en andere nauwere termen, kies de bredere term polyimide.</p>	PAI	
polyetherimide		<p>Polyetherimide (afgekort PEI) is een hoogwaardige kunststof die wordt verkregen door polymerisatie van een ether-dianhydride en een diamine tot een poly(aminezuur) dat in een tweestapsproces een polyimide vormt. De productietechnieken omvatten extrusie, spuitgieten, blaasvormen en thermovormen. Versterkingen zoals glasvezels kunnen worden toegevoegd. Het wordt veel gebruikt voor spuitgietproducten en laminaten.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyetherimide en andere nauwere termen, kies de bredere term polyimide.</p>	PEI	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyurethaan	<p>polyurethaanhars urethaan urethaan hars PU PUR schuim PU schuim Spandex Lycra Elastaan polyurethaan vezel polyurethaan schuim</p> <p>verwante term: thermoplastisch urethaan elastomeer</p>	<p>Polyurethaan (afgekort PUR) is de algemene term voor een grote groep polymeren die worden verkregen door de reactie van isocyanaten of diisocyanaten en polyolen of diolen. Ze worden gewoonlijk ingedeeld naar hun chemische bindingen, zoals ether, ester, polycarbonaten of polycaprolacton en naar hun koolwaterstofcomponent die aromatisch of alifatisch kan zijn. Polyurethaan kan thermoplastisch of thermohardend zijn. Thermohardende polyurethanen worden over het algemeen vervaardigd door middel van reactie spuitgieten, thermoplastische polyurethanen door middel van extrusie, blaasvormen en spuitgieten. Polyurethanen zijn zeer veelzijdig en zijn verkrijgbaar als schuim, rubber, coating, vezel en als rigide materiaal.</p> <p>opmerking Polyurethaan is een bredere term voor veel soorten materialen, kies deze term bij twijfel tussen de nauwere termen.</p>	PUR	×
aromatisch polycaprolacton polyurethaan		<p>aromatisch polycaprolacton polyurethaan, verkregen door de reactie van een aromatisch isocyanaat of diisocyanaat en polycaprolacton polyolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen aromatisch polycaprolacton polyurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		
aromatisch polycarbonaat polyurethaan		<p>Aromatisch polycarbonaat polyurethaan wordt verkregen door de reactie van een aromatisch isocyanaat of een aromatische diisocyanaat en polycarbonaatpolyolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen aromatisch polycarbonaat polyurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
polyesterurethaan	polyurethaan ester polyurethaan polyester type PESTUR PUR AU	<p>Polyesterurethaan (afgekort PUR-ester) wordt verkregen door de reactie van isocyanaten of diisocyanaten en polyesterpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyesterurethaan en polyetherurethaan, kies de bredere term polyurethaan.</p>	PUR-ester	x
alifatisch polyesterurethaan		<p>Alifatisch polyesterurethaan wordt verkregen door de reactie van een alifatisch isocynaat of diisocynaat en polyesterpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen alifatisch polyesterurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		
aromatisch polyesterurethaan		<p>Aromatisch polyesterurethaan wordt verkregen door de reactie van een aromatisch isocynaat of een aromatische diisocynaat en polyesterpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen aromatisch polyesterurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		
polyetherurethaan	polyurethaan ether polyurethaan, polyether type PEUR PUR EU	<p>Polyetherurethaan (afgekort PUR-ether) wordt verkregen door de reactie van isocyanaten of diisocyanaten en polyetherpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen polyesterurethaan en polyetherurethaan, kies de bredere term polyurethaan.</p>	PUR-ether	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
alifatisch polyetherurethaan		<p>Alifatisch polyetherurethaan wordt verkregen door de reactie van alifatische isocyanaten of diisocyanaten en polyetherpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen alifatisch polyetherurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		
aromatisch polyetherurethaan		<p>Aromatisch polyetherurethaan wordt verkregen door de reactie van een aromatisch isocyanaat of een aromatische diisocyanaat en polyetherpolyolen of -diolen. Zie de beschrijving van polyurethaan voor gebruik en vervaardiging.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen aromatisch polyetherurethaan en andere nauwere termen, kies de bredere term polyurethaan.</p>		
elastomeer	<p>rubber elastisch materiaal elastisch polymeer</p>	<p>Een elastomeer is een materiaal dat naar zijn oorspronkelijke vorm en afmetingen terugkeert na een aanzienlijke vervorming als gevolg van zwakke spanning en rek. Elastomeren kunnen thermohardend of thermoplastisch zijn. Er zijn verschillende soorten elastomeren.</p> <p>opmerking De meest voorkomende elastomeren zijn opgenomen als nauwere termen, maar er zijn nog vele andere soorten en mengsels. Kies de bredere term elastomeer bij twijfel tussen nauwere termen of wanneer een term niet in deze thesaurus is opgenomen. Kies bij twijfel tussen elastomeer, thermoplastische of thermohardende materialen de bredere term kunststof. De alternatieve term rubber wordt vaak als synoniem gebruikt voor elastomeer, aangezien het qua eigenschappen zich hetzelfde gedraagt. De term rubber wordt veelal geassocieerd met natuurlijke rubbers, terwijl de term elastomeer veelal geassocieerd wordt met synthetisch materiaal. Elastomeer is de eigenlijke koepelterm voor elastische polymeren.</p>		x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
fluorrubber	<p>fluorelastomeer fluor elastomeer fluor rubber Viton FKM</p> <p>verwante term: fluorkunststof</p>	<p>Fluorrubber is een algemene term voor een groep rubbers die een groot aandeel fluorpolymeren bevatten. Ze worden beschouwd als speciale rubbers vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen. Fluorrubber wordt vooral gebruikt voor buizen, pakkingen, O-ringen en afdichtingen.</p> <p>opmerking De afkorting FPM wordt gebruikt door de ISO/ DIN standaarden, de afkorting wordt gebruikt door de ASTM standaarden. Beide zijn correct. Er zijn verschillende soorten fluorrubbers die niet in deze thesaurus zijn opgenomen, deze kunnen onder fluorrubber worden geplaatst. Bij twijfel tussen nauwere termen of wanneer een term niet in deze thesaurus is opgenomen, kies de bredere term runner.</p>	FPM	
natuurlijk rubber	<p>natuurlijk isopreen rubber natuurrubber isopreen rubber natuurlijk polyisopreen polyisopreen rubber India rubber caoutchouc latex caoutchouc (hars) caout-rubber balata</p> <p>verwante term: hard rubber; guttapercha</p>	<p>Natuurlijk rubber (afgekort NR) is een algemene term voor een elastomeer, verkregen uit het sap (latex) van een rubberboom, dat ge vulkaniseerd wordt. Het wordt ook wel (natuurlijk) isopreenrubber genoemd. Het verschilt van synthetisch isopreenrubber door zijn microstructuur: synthetisch isopreenrubber bestaat uit een mengsel van cis-1,4, trans-1,4 en 3,4 vinylpolymeer, terwijl natuurlijk rubber hoofdzakelijk bestaat uit het cis-1,4 polymeer. Het wordt gebruikt voor uiteenlopende doeleinden, zoals lijmen, elastiek, schuim, autobanden, ballonnen, schoenzolen, kleding en gummen. De producten worden doorgaans vervaardigd door middel van compressiepersen, extrusie, kalanderen, dompelen en schuimen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen natuurlijk rubber en synthetisch rubber, kies de bredere term elastomeer.</p>	NR	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
siliconenrubber	polysiloxaan silicone elastomer silicone rubber siliconerubber siliconen rubber silicone siliconen Q SIR Silastic Polysilixane Silopren	<p>Siliconenrubber is een algemene term voor een groep half-anorganische thermohardende materialen. Ze zijn zeer veelzijdig en verkrijgbaar als olie, vloeistof met lage viscositeit, als gel, als rubber en als hard materiaal. Siliconerubber wordt gebruikt voor smeermiddelen, lijmen, beschermende coatings, verven, rubbers, flexibele schuimen en als stijve materialen. Dit materiaal wordt beschouwd als speciale elastomeer vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen. Ze worden gebruikt voor keukengerie, in de medische industrie, isolatiemateriaal rond kabels, beschermende coatings, flexibele schuimen en als materiaal om mallen te maken.</p> <p>opmerking Siliconenrubber is een algemene term voor verschillende soorten siliconenrubber. Bij twijfel tussen siliconenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term elastomeer.</p>	SI	x
synthetisch rubber	synthetisch elastomeer	<p>Synthetisch rubber is een algemene term voor een grote groep elastomeren, verkregen door polymerisatie van onverzadigde koolwaterstoffen zoals butadieën of isopreen, die worden ge vulkaniseerd. Synthetische rubbers zijn thermohardende materialen. De meeste types worden beschouwd als standaard rubbers, sommige mengsels worden toegepast als speciale rubbers.</p> <p>opmerking Synthetisch rubber is een algemene term voor rubbers die niet van latex van de rubberboom zijn gemaakt. Het kan ook verwijzen naar synthetische isopreenrubber. De meest voorkomende synthetische rubbersoorten zijn opgenomen als nauwere termen, maar er zijn nog vele andere soorten of mengsels. Kies de bredere term synthetisch rubber wanneer u twijfelt tussen nauwere termen of wanneer een term niet in deze thesaurus is opgenomen.</p>		x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
butadieënrubber	polybutadieën polybutadieën rubber PBD	<p>Butadieënrubber (afgekort BR) is een synthetisch rubber, verkregen door polymerisatie van 1,3-butadieën. Het is de op één na meest voorkomende synthetische rubber en wordt gebruikt voor uiteenlopende doeleinden, zoals autobanden, golfbalkernen schoenzolen en -hakken, buizen en sponzen. Het wordt vaak gemengd met styreenbutadieënrubber en natuurrubber, of toegevoegd aan polystyreen om slagvast polystyreen of acrylonitrilbutadieënstyreen te vormen. Producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen butadieënrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term synthetisch rubber.</p>	BR	x
chloropreenrubber	polychloropreen polychloropreen rubber neopreen Neoprene	<p>Chloropreenrubber (afgekort CR) is een synthetisch rubber, verkregen door polymerisatie van 2-chloorbuta-1,3-dieën. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten: lijm, textielvezel in duikpakken, schoenzolen, buizen en afdichtingen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen chloropreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term synthetisch rubber.</p>	CR	x
isobuteenisopreenrubber	isobuteen-isopreen copolymer butyl rubber isobutyleen rubber isobutyleen-isopreen rubber isobuteen-isopreen rubber polyisobutyleen-isopreen elastomer isobuteen-isopreen rubber polyisobutyleen polyisobuteen	<p>Isobuteenisopreenrubber (afgekort IIR) is een synthetisch rubber, verkregen door de copolymerisatie van isobutyleen en een kleinere hoeveelheid isopreen. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals buizen, banden, kabelisolatie, handschoenen, anticorrosiebeschermingsmiddelen en lijmen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen isobuteenisopreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term synthetisch rubber.</p>	IIR	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
nitrilbutadieënrubber	nitril-butadieën copolymeer nitril rubber nitril-butadieën nitril-butadieënrubber acrylonitril butadieën butadieën acrylonitril acrylonitril-butadieën rubber acrylonitril-butadieën copolymeer nitril elastomeer Buna N	<p>Nitrilbutadieënrubber (afgekort NBR) is een synthetisch rubber, verkregen door de copolymerisatie van buta-1,3-dieën en acrylonitril. Het is verkrijgbaar met een breed scala van nitrilgehalten en er bestaan verschillende mengsels met isopreen of poly(vinylchloride). Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid aan producten: afdichtingen, O-ringen, rubber handschoenen, plaatmateriaal, schoenzolen, slangen en buizen. Het wordt ook gebruikt als lijm en voor coatings op textiel, papier en leder. De producten worden hoofdzakelijk vervaardigd door spuitgieten, kalanderen, dompel coaten en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Er zijn veel verschillende variaties en mengsels met nitrilbutadieënrubber die niet specifiek in deze thesaurus zijn opgenomen, zoals gehydrogeneerde acrylonitrilbutadieënrubber (HNBR), acrylonitrilbutadieënisopreenrubber (NBIR) en acrylonitrilisopreenrubber (NIR), deze kunnen worden ondergebracht bij nitrilbutadieënrubber of de bredere term synthetische rubber.</p>	NBR	×
styreenbutadieënrubber	styreenbutadieën copolymer styreen-butadieën copolymeer Buna S styreenbutadieën rubber styreen butadieën rubber styreenbutadieën elastomeer styreen-butadieën elastomeer styreenbutadieën	<p>Styreenbutadieënrubber (afgekort SBR) is een synthetisch rubber, verkregen door de copolymerisatie van styreen en butadieën. Het kan worden vermengd met isopreenrubber. Het is het meest voorkomende elastomeer en wordt gebruikt voor uiteenlopende doeleinden, zoals banden, afdichtingen of als coating op papier. De producten worden hoofdzakelijk vervaardigd door spuitgieten, kalanderen, dompel coaten en rotatiegieten.</p> <p>opmerking Er zijn veel verschillende variaties van of mengsels met styreenbutadieënrubber die niet specifiek in deze thesaurus zijn opgenomen, zoals styreenisopreenbutadieënrubber (SIBR), deze kunnen worden ondergebracht bij styreenbutadieënrubber of de bredere term synthetische rubber.</p>	SBR	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
synthetisch isopreenrubber	polyisopreen polyisopreen rubber synthetisch polyisopreen synthetisch polyisopreen rubber isopreen	<p>Synthetisch isopreenrubber (afgekort IR) is een synthetisch rubber, verkregen door polymerisatie van 1-methyl-1,3-butadieen. Het verschilt van natuurlijk isopreenrubber door zijn microstructuur: synthetisch isopreenrubber bestaat uit een mengsel van cis-1,4, trans-1,4 en 3,4 vinylpolymeer, terwijl natuurlijk rubber gemaakt is van het cis-1,4 polymeer. Het wordt vaak gemengd met styreenbutadieënrubber en butadieënrubber. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid aan producten: autobanden, tapes, hotmelts en coatings op draden. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten, extrusie, persgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen isopreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term synthetisch rubber.</p>	IR	×
thermoplastisch elastomeer	thermoplastisch rubber	<p>Thermoplastische elastomeren (afgekort TPE) zijn een grote groep elastomeren. Ze worden verwerkt zoals thermoplasten, maar hebben eigenschappen van thermohardende elastomeren en worden op dezelfde manier toegepast. De meeste thermoplastische elastomeren worden beschouwd als speciale elastomeren vanwege hun uitstekende thermische en mechanische eigenschappen.</p> <p>opmerking Thermoplastisch elastomeer is een algemene term voor een grote klasse van elastomeren. De meest voorkomende zijn opgenomen als nauwere termen, maar er zijn nog vele andere soorten of mengsels. Kies de bredere term thermoplastisch elastomeer bij twijfel tussen nauwere termen of wanneer een term niet in deze thesaurus is opgenomen.</p>	TPE	×

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
thermoplastisch copolyester elastomeer	thermoplastisch polyester elastomeer copolyester elastomeer copolyester thermoplastisch elastomeer	<p>Thermoplastische copolyester elastomeren (afgekort TPC) zijn een groep copolymeren die bestaan uit een polyester hard segment met polyester of polyether zachte segmenten. Ze worden gebruikt voor buizen, afdichtingen, coatings op draden en producten in de auto-industrie.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen thermoplastisch copolyester elastomeer en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer.</p>	TPC	
thermoplastisch olefin elastomeer	thermoplastisch olefin copolymeer olefinisch thermoplastisch elastomeer thermoplastisch polyolefin elastomeer	<p>Thermoplastische olefin elastomeren zijn een groep copolymeren die bestaan uit ethyleen- en propyleensegmenten en zachte butadieënssegmenten. Ze zijn de op één na meest gebruikte thermoplastische elastomeren en verkrijgbaar in een lagere prijsklasse. Ze worden gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals coatings op draden, hoogwaardige dakbedekking, afdichtingen en O-ringen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen thermoplastisch olefin elastomeer en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer.</p>	TPO	
ethyleenpropyleendieënrubber	ethyleenpropyleendieën rubber ethyleen-propyleendieënrubber ethyleen-propyleendieën rubber ethyleenpropyleendieën copolymeer ethyleen-propyleendieën copolymeer ethyleen-propyleen-dieënrubber	<p>Ethyleenpropyleendieënrubber (afgekort EPDM) is een thermoplastisch olefinisch elastomeer, verkregen door copolymerisatie van ethyleen-, propyleen- en diene-monomeren. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals dakbedekking, afdichtingen en O-ringen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen ethyleenpropyleendieënrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch olefin elastomeer.</p>	EPDM	x

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
ethyleenpropyleenrubber	ethyleen-propyleen elastomeer ethyleenpropyleen rubber ethyleenpropyleen copolymeer ethyleen-propyleenrubber ethyleen-propyleen rubber EPR	Ethyleenpropyleenrubber (afgekort EPM) is een thermoplastisch olefinisch elastomeer, verkregen door de copolymerisatie van ethyleen en propyleen. Het wordt gebruikt voor slangen en coatings op draden. opmerking Bij twijfel tussen ethyleenpropyleenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch olefin elastomeer.	EPM	
thermoplastisch polyamide elastomeer	polyamide thermoplastisch elastomeer thermoplastisch polyamide copolymeer	Thermoplastische polyamide elastomeren zijn een groep copolymeren die bestaan uit een hard polyamidesegment met polyether-, polyester- of polyester-etherzachte segmenten. Ze worden gebruikt voor waterdichte en ademende kleding, coatings op draden, flexibele toetsenborden, sportballen en schoenzolen. opmerking Bij twijfel tussen thermoplastisch polyamide elastomeer en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer.	TPA	
thermoplastisch rubber vulcanisaat	thermoplastisch vulcanizaat ge vulkaniseerd thermoplastisch elastomer ge vulkaniseerd thermoplastisch rubber	Thermoplastisch rubber vulcanisaat (TPV) is een groep thermoplastische elastomeren die bestaan uit een ge vulkaniseerd rubber in een thermoplastische olefin matrix, vaak polypropyleen. Voorbeelden van mengsels zijn PP-NBR, PP-NR en PP-EPDM. Het wordt vooral gebruikt in de auto- en medische industrie. opmerking Bij twijfel tussen thermoplastisch rubber vulcanisaat en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer.	TPV	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
thermoplastisch styreen elastomeer	styreen thermoplastisch elastomeer styreen block copolymeer	<p>Thermoplastische styreen elastomeren zijn een groep copolymeren die bestaan uit harde styreensegmenten en zachte butadieënsegmenten. Ze zijn de meest gebruikte thermoplastische elastomeren en verkrijgbaar in een lagere prijsklasse. Ze worden gebruikt voor een grote verscheidenheid aan producten, zoals schoenzolen, gripcoatings op huishoudtoestellen, coatings op draden, lijmen, kookgerei, speelgoed, films en platen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen thermoplastisch styreen elastomeer en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer.</p>	TPS	
styreenbutadieënstyreenrubber	styreenbutadieënstyreen rubber styrene-butadieënstyreenrubber styreen-butadieënstyreen rubber styreenbutadieënstyreen copolymer styrene-butadieënstyreen copolymer styrene-butadieënstyreen block copolymeer	<p>Styreenbutadieënstyreenrubber (afgekort SBS) is een thermoplastisch olefinisch elastomeer, verkregen door de copolymerisatie van styreen en butadieen. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals hotmelts, speelgoed, dakbedekking, bestrating, afdichtingen, elastiek en schoenzolen. De producten worden doorgaans vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen styreenbutadieënstyreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch styreen elastomeer.</p>	SBS	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
styreenethyleenbutadieënstyreen-rubber	<p>styreenethyleenbutadieënstyreen-rubber</p> <p>styreen-ethyleen-butadieënstyreen rubber</p> <p>styreenethyleenbutadieënstyreen copolymeer</p> <p>styreen-ethyleen-butadieënstyreen copolymeer</p>	<p>Styreenethyleenbutadieënstyreenrubber (afgekort SEBS) is een thermoplastisch olefinisch elastomeer, verkregen door de copolymerisatie van styreen en butadieen. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals gripcoatings op huishoudtoestellen en keukengerei, smeltlijm, speelgoed, dakbedekking, bestrating, afdichtingen, elastiek en schoenzolen. De producten worden hoofdzakelijk vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen styreenethyleenbutadieënstyreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch styreen elastomeer.</p>	SEBS	
styreenisopreenstyreenrubber	<p>styreenisopreenstyreen rubber</p> <p>styreen-isopreenstyreenrubber</p> <p>styreen-isopreenstyreen rubber</p> <p>styreenisopreenstyreen copolymeer</p> <p>styreen-isopreenstyreen copolymer</p> <p>styreenisopreenstyreen block copolymeer</p>	<p>Styreenisopreenstyreenrubber (afgekort SIS) is een thermoplastisch olefinisch elastomeer, verkregen door de copolymerisatie van styreen en isopreen. Het wordt gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals hotmelts, speelgoed, dakbedekking, bestrating, afdichtingen, elastiek en schoenzolen. De producten worden hoofdzakelijk vervaardigd door spuitgieten en kalanderen.</p> <p>opmerking Bij twijfel tussen styreenisopreenstyreenrubber en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch styreen elastomeer.</p>	SIS	

PREFERENTIE TERM	ALTERNATIEVE TERMEN	SCOPENOTE	AFK.	BASISLIJST
thermoplastisch urethaan elastomeer	thermoplastisch polyurethaan elastomeer thermoplastisch polyurethaan rubber urethaan thermoplastisch elastomeer polyurethaan thermoplastisch elastomeer verwante term: polyurethaan	<p>Thermoplastische urethaan elastomeren zijn een groep thermoplastische elastomeren die bestaan uit een aromatisch of alifatisch hard segment en polyester-, polyether-, polycarbonaat- of polycaprolacton zachte segmenten. Ze worden gebruikt voor een grote verscheidenheid van producten, zoals coatings op textiel of leder, films, platen, schoenzolen, coatings in draden, buizen en wielen.</p> <p>opmerking Zie de verwante term polyurethaan voor specifieke soorten en meer informatie. Bij twijfel tussen thermoplastisch urethaan elastomeer en andere nauwere termen, kies de bredere term thermoplastisch elastomeer of de verwante term polyurethaan.</p>	TPU	